

Министерство за образование и наука
на Република Северна Македонија

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЈА ЗА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Скопје, 2019 година

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЈА

Вовед

Програмата по географија за основно образование на возрасните е изградена со структура составена од детални очекувани резултати од учењето (РУ), кои произлегуваат од подрачјата, темите и содржините утврдени со Програмата за редовно основно образование - изготвена од Бирото за развој на образованието на Република Северна Македонија.

Програмата овозможува примена на мерки за признавање на претходно стекнато неформално и информално учење. За таа цел, програмите за возрасните се изградени во шест нивоа, а бројот на нивоа зависи од природата на предметот и обемот на содржините. Програмата по географија е конципирана на начин што темите, содржините и соодветните на нив резултати од учењето се распоредени во четири нивоа, еквивалентно на трето до шесто ниво во структурата на напредување во основното образование на возрасните. Тоа овозможува оптимална диференцијација при проценувањето на постојните знаења и вештини и оптимално напредување низ нивоата.

Програмата по географија е организирана во четири подрачја: А - Физичка географија, Б - Географија на Република Северна Македонија, В - Географија на Европа, Г – Географија на Азија, Африка, Америка, Австралија и поларните области. За секое подрачје, во согласност со соодветните теми или содржини, дефинирани се очекувани резултати од учењето и критериумите за оценување. Очекуваните резултати од учењето претставуваат стандарди за знаењата, вештините и компетенциите кои кандидатите треба да ги постигнат за секое ниво и на крајот на процесот на стекнување на основно образование. Со цел да одговори на потребите на возрасните и на барањата со кои тие се соочуваат за активно вклучување во општествените процеси и на пазарот на трудот, во Програмата се инкорпорирани соодветни резултати од учењето за клучните компетенции.

Резултатите од учењето се операционализирани преку критериумите за оценување, кои претставуваат конкретни мерки за процена на постигањата на кандидатите. За секое ниво, одредени се елементарни резултати од учењето, означени со кратенката ЕРУ, кои претставуваат минимални стандарди кои кандидатите треба да ги постигнат за преод на повисоко ниво. Дополнително, во Програмата се дадени примери за задачи или прашања за секој резултат од учењето. Тие треба да им служат на спроведувачите на Програмата како модел при проверката дали кандидатите ги постигнале очекуваните резултати од учењето.

Цели на Програмата по географија се кандидатот/кандидатката :

- Да го проширува и продлабочува разбирањето на основните природни законитости и поими за природата околу себе ;
- Да го препознава Сончевиот Систем со неговите планети и сателити;
- Да објаснува за положбата на планетата Земја во Сончевиот Систем;
- Да ги разбира земјините движења и последиците од нив;
- Да стекнува сознанија за внатрешната градба на Земјата, за природните појави: земјотреси, вулкани, бури, урагани, цунами, врнежи и последици од загревањето и ладењето на копното, водата и воздухот;
- Да се запознава со бројното движење на населението и различните раси, култури и јазици на Земјата;
- Да објаснува за географијата на Република Северна Македонија и нејзината местоположба во непосредното опкружување – Балканот, Европа и Светот;
- Да ги прикажува природно-географските карактеристики на Република Северна Македонија (географска положба, релјеф, клима, хидрографија, растителен и животински свет);
- Да дискутира за социогеографските карактеристики на Република Северна Македонија (население, населби);
- Да дискутира за стопанско-географските карактеристики на Република Северна Македонија;
- Да ги објаснува природно-географските карактеристики на Европа, Азија, Африка, Америка, Австралија со Океанија и поларните области;
- Да ги запознае социоекономските карактеристики на Европа, Азија, Африка, Америка, Австралија со Океанија и поларните
- Да се запознае со карактеристичните подрачја од регионите на континентите;
- Да поттикнува критичко мислење и да го разменува своето мислење со мислењето на другите;
- Да чита и толкува податоци од табела, графикон, шеми, географска карта, глобус.

ШЕМА НА ПРЕДЛОГ-ПРОГРАМАТА ЗА ВОЗРАСНИ ПО ГЕОГРАФИЈА

Физичка географија А	Географија на Република Северна Македонија Б	Географија на Европа В	Географија на Азија, Африка, Америка, Австралија и поларните области Г	
Вселена и вселенски тела 1А -1	Природно-географски карактеристики на Република Северна Македонија 1Б-1	Природно- географски карактеристики на Европа 1В-1	Природно- географски карактеристики на Азија 1Г-1	1
			Општи карактеристики на населението во Азија 1Г-2	
			Регионален преглед на државите во Азија 1Г-3	
Планетата Земја 1А-2	Население и населби во Република Северна Македонија 1Б-2	Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа 1В-2	Природно-географски карактеристики на Африка 1Г-4	
			Ориентација на Земјата 1А-3	
Камена обвивка на Земјата(литосфера) 1А-4	Регионален преглед на државите во Африка 1Г-6			
Водена обвивка на Земјата(хидросфера) 1А-5			Природно-географски карактеристики на Америка 1Г-7	

	Економско- географски карактеристики на Република Северна Македонија 1Б-3		Општи карактеристики на населението во Америка 1Г-8	
Воздушна обвивка на Земјата (атмосфера) 1А-6			Регионален преглед на државите во Америка 1Г-9	
Сфера на органски свет (биосфера) 1А-7			Природно-географски карактеристики на Австралија 1Г-10	
			Социоекономски карактеристики на Австралија со Океанија 1Г-11	
			Регионален преглед на државите на Австралија со Океанија 1Г-12	
			Поларни области Арктик и Антарктик 1Г-13	

Вселена и вселенски тела 2A -1	Природно-географски карактеристики на Република Северна Македонија 2Б-1	Природно-географски карактеристики на Европа 2В-1	Природно-географски карактеристики на Азија 2Г-1	2
			Општи карактеристики на населението во Азија 2Г-2	
			Регионален преглед на државите во Азија 2Г-3	
Планета Земја 2A-2		Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа 2В-2	Природно-географски карактеристики на Африка 2Г-4	
			Ориентација на Земјата 2A-	
Регионален преглед на државите во Африка 2Г-6				
Камена обвивка на Земјата (литосфера) 2A-4				
			Водена обвивка на Земјата(хидросфера) 2A-5	
Воздушна обвивка на Земјата (атмосфера) 2A-6	Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија 2Б-3			

			Регионален преглед на државите во Америка 2Г-9	
Сфера на органски свет(биосфера) 2А-7			Природно-географски карактеристики на Австралија 2Г-10	
			Социоекономски карактеристики на Австралија со Океанија 2Г-11	
			Регионален преглед на државите на Австралија со Океанија 2Г-12	
			Поларни области Арктик и Антарктик 2Г-13	

Вселена и вселенски тела ЗА-1	Природно-географски карактеристики на Република Северна Македонија ЗБ-1	Природно-географски карактеристики на Европа ЗВ-1	Природно-географски карактеристики на Азија ЗГ-1	3
			Општи карактеристики на населението во Азија ЗГ-2	
			Регионален преглед на државите во Азија ЗГ-3	
Планетата Земја ЗА-2	Население и населби во Република Северна Македонија ЗБ-2	Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа ЗВ-2	Природно-географски карактеристики на Африка ЗГ-4	
			Ориентација на Земјата ЗА-3	
Регионален преглед на државите во Африка ЗГ-6				
Природно-географски карактеристики на Америка ЗГ-7				
Камена обвивка на Земјата(литосфера) ЗА-4	Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија ЗБ-3		Општи карактеристики на населението во Америка ЗГ-8	
Водена обвивка на Земјата(хидросфера) ЗА-5			Регионален преглед на државите во Америка ЗГ-9	
Воздушна обвивка на Земјата(атмосфера) ЗА-6				
Сфера на органски свет(биосфера) ЗА-7			Природно-географски карактеристики на Австралија ЗГ-10	

			Социоекономски карактеристики на Австралија со Океанија 3Г-11	
			Регионален преглед на државите на Австралија со Океанија 3Г-12	
			Поларни области Арктик и Антарктик 3Г-13	
Вселена и вселенски тела 4А -1	Природно-географски карактеристики на Република Северна Македонија 4Б-1	Природно-географски карактеристики на Европа 4В-1	Природно-географски карактеристики на Азија 4Г-1	4
			Општи карактеристики на населението во Азија 4Г-2	
			Регионален преглед на државите во Азија 4Г-3	
Планетата Земја 4А-2	Население и населби во Република Северна Македонија 4Б-2	Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа 4В-2	Природно-географски карактеристики на Африка 4Г-4	

Ориентација на Земјата 4А-3		Географски преглед по регионот во Европа 4В-3	Општи карактеристики на населението во Африка 4Г-5	
			Регионален преглед на државите во Африка 4Г-6	
			Природно-географски карактеристики на Америка 4Г-7	
Камена обвивка на Земјата(литосфера) 4А-4				
Водена обвивка на Земјата(хидросфера) 4А-5			Општи карактеристики на населението во Америка 4Г-8	
Воздушна обвивка на Земјата (атмосфера) 4А-6			Регионален преглед на државите во Америка 4Г-9	
Сфера на органски свет (биосфера) 4А-7			Природно-географски карактеристики на Австралија 4Г-10	

			Социоекономски карактеристики на Австралија со Океанија 4Г-11	
	Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија 4Б-3		Регионален преглед на државите на Австралија со Океанија 4Г-12	
			Поларни области Арктик и Антарктик 4Г-13	

ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЈА

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво/подрачје - подниво
ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА	ВСЕЛЕНА И ВСЕЛЕНСКИ ТЕЛА	ЕРУ: Го именува предметот на географијата.	Го именува главниот предмет на проучување на географија.	Географијата се занимава со проучување на: а) развојот на живите организми б) историските настани в) планетата Земја	1А-1
		РУ: Ја препознава вселената и ги разликува вселенските тела.	Ја препознава вселената како бескраен небесен простор.	Како се вика бескрајниот небесен простор? а) вселена б) галактика в) Сончев Систем	
			Ги набројува и прави разлика на вселенските тела: ѕвезди, планети, метеори, комети и сателити.	За наведените вселенски тела, поврзи со линија, на која група на вселенски тела припаѓаат! А) Венера а) ѕвезди Б) Месечина б) ѕвездие В) Сонце в) планета Г) Голема Мечка г) сателит	
			Ја препознава Месечината и месечевите мени.	Колку природни сателити има планетата Земја? а) 5; б) 3; в) 1.	
				Колку видови движења ги има Месечината? а) 2; б) 5; в) 4.	
Ги идентификува планетите според оддалеченоста од Сонцето и нивниот број во Сончевиот Систем.	Колку планети има во Сончевиот Систем? а) 5; б) 7; в) 8.				

	ПЛАНЕТАТА ЗЕМЈА	<p>ЕРУ: Го препознава и опишува обликот на Земјата.</p>	<p>Препознава дека Земјата не е рамна како плоча туку има неправилна топчеста форма (елипсоидна).</p>	<p>Каква е формата на планетата Земја? а) круг; б) рамна; в) елипсоидна.</p>	1А-2
		<p>ЕРУ: Ги препознава и разликува движењата на Земјата.</p>	<p>Го разликува дневното и годишното движење на Земјата.</p>	<p>Како се вика дневното движење на Земјата? а) револуција; б) орбита; в) ротација.</p>	
		<p>РУ: Ги препознава последиците од дневното движење на Земјата.</p>	<p>Ја идентификува промената на денот и ноќта.</p>	<p>Која промена се јавува како резултат на дневното движење? а) смена на денот и ноќта б) смена на годишни времиња в) не еднакво траење на денот и ноќта</p>	
		<p>РУ: Ја препознава и покажува мрежата на напоредници, меридијани, именува најдолг напоредник и почетен меридијан.</p>	<p>Ги препознава и наоѓа на карта најдолгиот напоредник, екваторот и почетниот меридијан, Гринич.</p>	<p>На географска карта подвлечи со линија, каде се наоѓаат екваторот и Гринич?</p>	
			<p>Го именува најдолгиот напоредник и почетниот меридијан.</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Почетниот меридијан се нарекува: а) екватор; б) северен повратник; в) Гринич.</p>	
		<p>Најдолгиот напоредник се нарекува: а) Гринич; б) јужен повратник; г) екватор.</p>			

ОРИЕНТАЦИЈА НА ЗЕМЈАТА		ЕРУ: Ги определува главните и споредните страни на светот.	Ги препознава главните и споредните страни на светот на карта и во природа.	Колку главни страни постојат на светот? а) 5; б) 4; в) 6.	1А-3
				На карта напиши ги главните и споредните страни на светот!	
	РУ: Разликува глобус и географска карта.	Препознава и посочува географска карта.	Географска карта е (заокружи ја буквата пред точниот одговор): а) зголемен графички (нацртан) приказ на Земјата(географски простор) на рамна површина б) намален графички (нацртан) приказ на Земјата(географски простор) на рамна површина в) графички (нацртан) приказ на Земјата(географски простор) на рамна површина со иста големина		
			На што друго може да се прикаже Земјината површина, освен на глобус? а)карта на светот б)полиметар в)планиметар		
		Го идентификува глобусот како модел за претставување на приближната форма на Земјата.	На што најдобро се прикажува формата и изгледот на планетата Земја? а) планиглоб б) географска карта в) глобус		
	РУ: Ги користи основните мерки за времето.	Ги воочува и определува основните мерки за времето ден, месец, недела и година.	Со кои појави се поврзани основните временски мерки ? Поврзи ги основните мерки што одговараат на дадените појави! а) ден 1. време од една месечева мена б) месец 2. време од една земјина ротација в) недела 3. време од една земјина револуција г) година 4. едно свртување на Месечината околу својата оска		
		Определува што е месно време и препознава дека сите места што се на ист меридијан имаат во исто време пладне и полноќ.	Заокружи ДА , ако сметаш дека е точна реченицата или НЕ, ако е неточна. Сите места што лежат на ист меридијан имаат исто месно(локално) време! а)да б)не		

	КАМЕНА ОБВВВКА НА ЗЕМЈАТА (ЛИТОСФЕРА)	<p>ЕРУ: Го препознава распоредот на копното на Земјата.</p>	<p>Препознава дека постои нееднаков распоред на копнените површини на Земјата.</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Каде има повеќе копно: а) на Северната земјина полутопка б) на Јужната земјина полутопка</p>	<p>1А-4</p>
		<p>ЕРУ: Ги набројува континентите на Земјата.</p>	<p>Ги набројува континентите на Земјината површина.</p>	<p>Колку континенти постојат на Земјата? а)7; б) 6; в)5.</p>	
		<p>ЕРУ: Ги регистрира рамнините и нерамнините на Земјината површина.</p>	<p>На географска карта го препознава релјефот според бојата.</p>	<p>Заокружи, во кој дел од Р. Северна Македонија има повеќе планини? а) Западна Македонија б) Источна Македонија</p>	
	ВОДЕНА ОБВВВКА НА ЗЕМЈАТА (ХИДРОСФЕРА)	<p>ЕРУ: Ги препознава океанските води, копнените води и водите во атмосферата.</p>	<p>На зададени слики препознава хидрографски објекти: океан, море, река, езеро, извор .</p>	<p>Поврзи ја секоја слика со соодветниот хидрографски поим!</p> <p>а) езеро; б) река; в) море; г) извор.</p>	<p>1А-5</p>
		<p>РУ: Ги набројува и разликува океанските води и водите на копно.</p>	<p>Го согледува составот на Светското Море, односно поврзаноста на океаните и морињата.</p>	<p>Што го сочинува Светското Море? а) морињата и океаните се поврзани меѓу себе и го прават Тихиот Океан б) морињата и океаните се одвоени во различни целини кои не се поврзани меѓу себе в) морињата и океаните не прават никакви целини и не се поврзани меѓу себе г) морињата и океаните се поврзани меѓу себе и го сочинуваат Светското Море</p>	
				<p>Колку океани има на Земјата? а) 3; б) 5; в) 4.</p>	
	<p>На зададени примери за особини на водите, разликува морска од езерска вода.</p>	<p>По што се разликува морската од езерската вода? а) температурата на водата б) просирноста в) солен вкус г) бојата на водата</p>			

	ВОЗДУШНА ОБВИВКА НА ЗЕМЈАТА (АТМОСФЕРА)	РУ: Објаснува што е време, а што клима.	Ги дефинира и опишува поимите време и клима.	Допиши дали станува збор за време или клима! _____ е моменталната состојба на атмосферските појави и процеси над некое место.	1А-6
		РУ: Го наведува и опишува составот на атмосферата.	Ги набројува гасовите од кои е составена атмосферата.	Со колку проценти е застапен кислородот во атмосферата? а) 38 %; б) 21 %; в) 16 %.	
	СФЕРА НА ОРГАНСКИОТ СВЕТ (БИОСФЕРА)	РУ: Ги именува и разликува видовите на растенија и животни.	Ги именува видовите на растенија и животни.	Како се вика тревната вегетација? а) степа; б) тундра; в) џунгла.	1А-7
		Ја препознава географската разместеност на растителниот и животинскиот свет.	Ја препознава географската разместеност на растителните заедници, во различни топлински појаси.	Кој вид на растителна заедница припаѓа во Студениот појас? а) тундра; б) степа; в) прерија.	
			Ги именува видовите на растенија во различни растителни заедници.	Кое растение го нема во тундрата? а) ела; б) лишај; в) мов.	
			Која растителна заедница е најгуста со дрвја? а) тајга; б) степа; в) дождовна шума.		
			Ја препознава географската разместеност на животинските заедници, во различни топлински појаси.	Во кој предел најмногу се среќава скорпијата? а) пустини; б) стеги; в) савани.	
			Ги именува видовите на животни во различни животински заедници.	Кое животно е застапено во умерените појаси? а) мајмун; б) лисица; в) фока.	
		ЕРУ: Ги препознава основните човечки раси и религии во светот и нивната разместеност.	Ги препознава трите човечки раси, според антрополошките особини.	На колку основни раси е поделено светското население? а) 2; б) 3; в) 4.	
			Ги идентификува најзастапените религии и ја опишува нивната разместеност на Земјата.	На кој континент најмногу се застапени религиите хиндуизам и будизам? а) Европа; б) Азија; в) Јужна Америка.	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	ЕРУ: Идентификува дека местоположбата на Р. Северна Македонија е на Балканскиот Полуостров и во Европа.	Ја препознава местоположбата на Република Северна Македонија на Балканскиот Полуостров и во Европа.	Дополни ја реченицата! Република Северна Македонија се наоѓа во _____ Европа и во централниот дел на _____ Полуостров.	1Б-1
				На географска карта на Европа, покажи ја местоположбата на Р. Северна Македонија во Европа .	
		ЕРУ: Ги препознава границите со соседните држави на Р. Северна Македонија.	Ги именува соседните држави на Република Северна Македонија на исток, запад, север и југ.	Република Северна Македонија граничи: на исток со _____, на запад со _____, на север со _____ и _____ и на југ со _____.	
			Ги покажува границите со соседните држави на Р. Северна Македонија.	Покажи ги на географска карта земјите со кои граничи Република Северна Македонија!	
		ЕРУ: Го препознава релјефот на Р. Северна Македонија преку боите на географската карта.	Го идентификува релјефот според бојата на географската карта.	Каков релјеф преовладува на територијата на Р. Северна Македонија? а) планински б) ридски в) рамничарски	
		РУ: Ги препознава и идентификува планините и котлините во Р. Северна Македонија.	Ги именува поголемите планини и котлини во Р. Северна Македонија.	Која планина се наоѓа во северозападниот дел на Р. Северна Македонија? а) Скопска Црна Гора б) Осоговски Планини в) Шар Планина	
				Најголема котлина во Р. Северна Македонија е: а) Пелагониската Котлина б) Скопската Котлина в) Струмичката Котлина	

		<p>РУ: Ги разликува климатските типови, метеоролошките елементи и појави.</p>	<p>Ги наведува климатските типови кои се застапени во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Во Р. Северна Македонија се застапени три типа на клима: _____, _____ и _____.</p>
			<p>Ги препознава метеоролошките елементи и појави.</p>	<p>Подвлечи со линија кои од наведените климатски поими се метеоролошки појави! снег, влажност на воздухот, магла</p>
				<p>Дополни ја реченицата! _____ на воздухот е метеоролошки елемент кој ја покажува неговата загреаност.</p>
		<p>ЕРУ: Ги препознава сливните подрачја во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги препознава сливовите во кои истекуваат водите од Р. Северна Македонија .</p>	<p>Реките во Република Северна Македонија припаѓаат на _____, _____ и _____ сливно подрачје.</p>
		<p>РУ: На географска карта ги наведува и покажува реките и езерата во Р. Северна Македонија.</p>	<p>На географска карта ги именува и покажува сливните подрачја и поголемите реки и езера во Р. Северна Македонија.</p>	<p>На егејското сливно подрачје припаѓа реката: а) Црн Дрим; б) Вардар; в)Радика.</p>
				<p>Кое езеро припаѓа на Р. Северна Македонија и Р.Албанија? а) Охридско Езеро б) Дојранско Езеро в) Тиквешко Езеро</p>
	<p>На зададена карта ги препознава реките во Р. Северна Македонија и на кои сливни подрачја припаѓаат.</p>	<p>На географска карта покажи ги поголемите реки кои течат во Р. Северна Македонија од егејското сливно подрачје!</p>		

НАСЕЛЕНИЕ И НАСЕЛБИ ВО Р. СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ЕРУ : Ги препознава основните карактеристики на населението во Р. Северна Македонија.	Наведува што претставува попис на населението.	<p>Попис на население претставува:</p> <p>а) Организирано прибирање на разни податоци за населението кое се спроведува во една држава.</p> <p>б) Утврдување на бројот на население во една држава.</p> <p>в) Собирање на податоци за бројот на домаќинства во една држава.</p>	1Б-2
		Набројува кога се извршени пописите во Р. Северна Македонија.	<p>Последниот официјален попис на населението во Република Македонија е спроведен во:</p> <p>а) 1921 год.; б) 1913 год.; в) 2002 год.</p>	
	РУ : Го наведува бројот на населението и основните структури во Р. Северна Македонија.	Го наведува приближниот број на население во Р. Северна Македонија.	<p>Според последниот попис вкупниот број на население во Р. Македонија приближно изнесува :</p> <p>а) 1,5 милион жители</p> <p>б) 2 милиона жители</p> <p>в) 2,5 милиони жители</p>	
		Го идентификува бројното движење на населението и природниот прираст.	<p>Доколку наталитетот се намалува, а морталитетот расте, се очекува природниот прираст:</p> <p>а) да расте; б) да се намалува;</p> <p>в) да остане непроменет.</p>	

			<p>Ја именува половата, старосната и етничката структура на населението.</p>	<p>Половата структура го покажува односот меѓу:</p> <p>а) активното и издржуваното население б) машкото и женското население в) младото и возрасното население</p>
			<p>Во групата на зрело население припаѓаат оние луѓе чија возраст е:</p> <p>а) над 60 г.; б) 20-59 г.; в) 0-19 г..</p>	
		<p>РУ: Ги препознава, именува и прави поделба на миграциите.</p>	<p>Ги препознава миграциските движења и ги именува внатрешните и надворешните миграции.</p>	<p>Процесот на преселување на населението од едно на друго место во својата земја е познат како:</p> <p>а) дневна миграција б) надворешна миграција в) сезонска миграција г) внатрешна миграција</p>
			<p>Ги препознава поимите доселување (имиграција) и иселување (емиграција).</p>	<p>Емиграција е:</p> <p>а) иселување на населението б) населување на населението</p>
			<p>Ги набројува природните и општествените фактори за миграции.</p>	<p>Кои од наведените причини ги предизвикуваат миграциите?</p> <p>а) економски; б) политички; в) нови познанства.</p>

		<p>ЕРУ : Ги означува, наведува и набројува видовите населби и видовите дејности на населението.</p>	<p>Ги разликува видовите населби(селски, градски).</p>	<p>Населбите се делат на _____ и _____.</p>
			<p>Ги препознава градските и селски населби.</p>	<p>Од наведените топоними, подвлечи ги со линија селата! Галичник, Лазарополe, Струга, Велес.</p>
			<p>Ги разликува основните дејности на градското и селското население.</p>	<p>Со која дејност се занимава населението во селските населби? а) земјоделство б) индустрија в) банкарство</p>
			<p>Ги идентификува населбите на карта.</p>	<p>Покажи ги на географска карта : Скопје, Штип, Вевчани, Тетово, Струга, Галичник.</p>

<p>ЕКОНОМСКО- ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА</p>		<p>ЕРУ: Набројува и именува некои стопански гранки во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Именува стопански гранки во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Допиши на линиите кои се производствени, а кои непроизводствени гранки! индустрија _____ земјоделство _____ туризам _____ сообраќај _____</p>	<p>1Б-3</p>
		<p>РУ: Ги препознава и набројува земјоделските гранки, видови и реони во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги набројува земјоделските гранки.</p>	<p>Во која стопанска гранка припаѓа полјоделството? а) индустрија б) земјоделство в) шумарство</p>	
			<p>Ги набројува и разликува култивираниите растенија(житните, градинарските, индустриските и фуражните култури), во нашата земја.</p>	<p>За наведените земјоделски производи, поврзи со линија на кој вид на култура им припаѓаат. ориз _____ индустриска зелка _____ житна памук _____ градинарска</p>	
			<p>На географска карта ги идентификува земјоделските региони и производи по кои се познати.</p>	<p>На географска карта покажи ги земјоделските региони и наведи по кои производи се познати: Пелагониски _____ Тиквешки _____ Струмички _____ Преспански _____</p>	
		<p>РУ : Ја покажува разместеноста на шумскиот фонд и прави поделба на шумските растенија.</p>	<p>Ги набројува планините во Р. Северна Македонија кои се најбогати со шуми.</p>	<p>Која планина од наведените во Р. Северна Македонија е најбогата со шуми? а) Скопска Црна Гора; б) Бистра; в) Китка.</p>	
			<p>Ги набројува дрвенестите растенија(листопадни и иглолисни) и нивната разместеност во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Зокружи го точниот одговор! Кои листопадни дрвенести растенија се најзастапени во Р. Северна Македонија? а) даб и бука; б) врба и јасен; в) габер и леска.</p>	

		<p>РУ : Ги набројува енергетските извори со кои располага Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги набројува наоѓалиштата на јаглен и други видови на енергија.</p>	<p>Од подолу наведените, подвлечи кои се наоѓалиштата на јаглен: Тораница, Осломеј, Суводол, Саса</p>	
		<p>РУ : Ја именува поделбата на индустријата и набројува индустриски гранки.</p>	<p>Прави поделба на индустријата на тешка и лесна.</p>	<p>Кои од подолу наведените индустриски гранки, спаѓаат во лесна индустрија? а) металургија б) машинска индустрија в) текстилна индустрија</p>	
		<p>ЕРУ : Ги набројува туристичките места во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги именува туристичките места во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Од подолу наведените, подвлечи кои туристички центри се познати по езерскиот туризам? а) Крушево; б) Битола; в) Охрид; г) Струга.</p>	

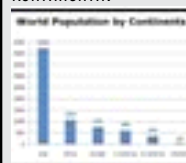
Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА ЕВРОПА	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕВРОПА	<p>ЕРУ : Ја идентификува местоположбата на континентот Европа во однос на другите континенти.</p>	<p>Ја препознава територијата на Европа и ја покажува на географска карта .</p>	<p>Покажи ја на карта територијата на континентот Европа!</p>	1B-1
		<p>РУ : Ги препознава границите на континентот Европа.</p>	<p>Ги препознава водените и копнените граници на континентот Европа.</p>	<p>Јужната граница на Европа ја сочинуваат водите на : а) Атлантски Океан б) Средоземно Море в) Северен Леден Океан</p>	
			<p>Ги идентификува крајните точки на континентот Европа.</p>	<p>’Ртот Рока е најзападна точка на Европа а) да б) не</p>	
			<p>Ја посочува границата меѓу Европа и Азија.</p>	<p>Континентот Европа има копнена граница со континентот: а) Азија; б) Африка; в) Америка.</p>	

		ЕРУ : Ги идентификува формите на брегова разгранетост на Европа.	Ги препознава и набројува поголемите полуострови, острови, заливи и протоци во Европа.	Заокружи ги точните одговори! Најголеми заливи во Балтичко Море се: а) Бискајски; б) Ботнички; в) Фински.	
			На географска карта на Европа ги набројува облиците на брегова разгранетост.	Препознај ги подолу наведените полуострови во Јужна Европа и заокружи ги! Пиринејски--- Скандинавски----Јиланд-----Апенински	
		РУ : Ги селектира и ги помни карактеристиките на климатските области.	Ги припомнува карактеристиките на различни типови на клима во Европа.	За која клима се карактеристични долги и студени зими и кратки и студени лета! а) поларна клима б) медитеранска клима в) умерено-континентална клима	
			Ги селектира климатските области во однос на топлинските појаси на кои припаѓа Европа.	Која климатска област припаѓа на Северниот умерен појас? а) супполарна клима б) континентална клима в) атлантска клима	
		РУ : Ги набројува хидрографските поими.	Ги набројува и лоцира реките и езерата во Европа.	На карта посочи ги реките : Волга, Дунав, Рајна!	
			Ги селектира реките според отворени и затворени сливни подрачја на кои припаѓаат.	Која од наведените реки припаѓа на затворено сливно подрачје? а) Дунав; б) Волга; в) Рајна.	

<p>ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО И РЕГИОНАЛНА ПОДЕЛБА ВО ЕВРОПА</p>		ЕРУ : Го препознава и покажува релјефот на Европа.	<p>Ги идентификува различните релјефни форми.</p>	<p>Користи ја физичко-географската карта на Европа!</p> <p>Според боите на картата препознај, во кој дел од Европа преовладува планинскиот релјеф, а во кој низинскиот?</p>		
			<p>Ги именува и покажува поголемите планини и низини во Европа.</p>	<p>Кои се највисоки планини во Европа?</p> <p>а) Алпи; б) Карпати; в) Апенини.</p>		
		ЕРУ : Ги опишува основните карактеристики на населението во Европа.	<p>Ги идентификува различните народи и етнички групи и ја покажува нивната разместеност.</p>	<p>Кои народи припаѓаат на словенската група?</p> <p>а) Руси; б) Романи; в) Шпанци.</p>		1В-2
		РУ : Ја разликува густината на населеност во Европа.	<p>Ги објаснува факторите за различна густина на населеност по региони.</p>	<p>Кои фактори влијаат на слабата густина на населеност во Северна Европа?</p>		
			<p>Ги открива најретко населените и најгусто населените региони.</p>	<p>Во кој регион живеат помалку од 50 ж/км².</p> <p>Анализирај ја картата за густина на населеност и откриј кои региони од Европа се најгусто населени!</p>		

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ГЕОГРАФСКИ ПРЕГЛЕД ПО РЕГИОНИ ВО ЕВРОПА</p>		<p>ЕРУ : Ја идентификува регионалната поделба на Европа.</p>	<p>Ја препознава регионалната поделба на Европа.</p>	<p>На колку региони е поделена Европа? а) 4; б) 3; в) 6.</p>	<p>1В-3</p>
			<p>Ги регистрира регионите во Европа на карта.</p>	<p>Кој полуостров припаѓа на Јужна Европа? а) Пиринејски; б) Скандинавски; в) Фински.</p>	
		<p>РУ : Ги набројува и лоцира регионите и државите во Европа.</p>	<p>Ги идентификува регионите во Европа.</p>	<p>Подвлечи кои држави спаѓаат во Северна Европа? Франција, Норвешка, Шведска, Исланд, Данска, Финска, Ирска</p>	
			<p>Ги именува и покажува поголемите држави по региони.</p>	<p>Наброј ги државите кои влегуваат во состав на Обединетото Кралство Велика Британија и Северна Ирска! _____, _____, _____ и _____ _____.</p>	
		<p>ЕРУ : Ги разликува приморските и континенталните земји.</p>	<p>Ги покажува државите кои имаат излез на море.</p>	<p>Подвлечи ги државите кои излегуваат на Средоземно Море! Италија, Данска, Унгарија, Франција, Грција, Турција</p>	
			<p>Ги дели државите на островски и континентални.</p>	<p>Кои држави од Западна Европа се островски? а) Велика Британија б) Франција в) Луксембург</p>	
			<p>Ги идентификува државите кои немаат излез на море по региони.</p>	<p>Која држава од Западна Европа е атлантска и средоземноморска? а) Франција б) Луксембург в) Белгија</p>	
				<p>Која држава од Западна Европа нема излез на море? а) Холандија б) Луксембург в) Ирска</p>	
		<p>ЕРУ : Ги воочува границите на државите во Европа.</p>	<p>Ги препознава водените и копнените граници на Европа.</p>	<p>На кои водени површини излегува Франција? _____ и _____.</p>	
		<p>РУ : Ги идентификува главните градови на државите во Европа по региони.</p>	<p>Ги открива државите по региони, нивните граници и главни градови.</p>	<p>Внеси ги државите и главните градови во Средна Европа!</p> 	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА АЗИЈА, АФРИКА, АМЕРИКА, АВСТРАЛИЈА И ПОЛАРНИТЕ ОБЛАСТИ	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА АЗИЈА	ЕРУ: Ја препознава големината на Азија во однос на другите континенти.	На дадена карта препознава дека Азија е најголем континент, во однос на другите континенти.	На кое место се наоѓа според површина континентот Азија? а) прво; б) трето; в) петто.	1Г-1
		РУ: Ги опишува природните граници на карта.	На географска карта ги покажува водените и копнените граници на Азија.	Континентот Азија има копнена граница со континентот: а) Европа; б) Африка; в) Америка.	
		РУ: Ги покажува основните природни одлики на Азија.	Ги именува и покажува поголемите планини и низини во Азија.	Кои планини се највисоки во Азија? а) Хималаи; б) Сајански; в) Урал.	
			Ги препознава карактеристиките на климата во Азија.	За кој дел од Азија е карактеристична пустинската клима? а) Централна и Југозападна б) Централна и Јужна в) Источна и Јужна	
	ОПШТИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО АЗИЈА	ЕРУ: Ги идентификува општите карактеристики на населението на Азија.	Ја идентификува Азија како континент со најголем број на жители.	Анализирај го графиконот за бројноста на Азија во однос на другите континенти!	
			Ги покажува на карта густо населените предели во Азија.	Најгусто населени делови од Азија се: а) низините; б) пустините; в) поларните предели.	Г-3
		Осознава за народите кои се во најголем број на континентот Азија.	Кој народ е најброен во Азија? а) Кинези; б) Турци; в) Руси.		

	Регионален преглед на државите во Азија		<p>Ги препознава на карта регионите Источна, Југоисточна, Средна, Јужна и Југозападна Азија.</p>	<p>На нема карта на Азија, обој го регионот на Источна Азија!</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Држава</th> <th>Регион</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Кина</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Индија</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Русија</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Турција</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Авганистан</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Напиши во кој регион припаѓа секоја од наведените држави!</p>	Држава	Регион	Кина		Индија		Русија		Турција		Авганистан		1г-3
	Држава	Регион															
Кина																	
Индија																	
Русија																	
Турција																	
Авганистан																	
Природно-географски карактеристики на Африка	<p>РУ: Ги препознава регионите и најголемите држави во Азија.</p>	<p>Ги идентификува на карта државите по региони.</p>	<p>На карта пронајди ги океаните и морињата што се наоѓаат околу Африка!</p> 	1Г-4													
	<p>ЕРУ: Ги опишува границите на Африка.</p>	<p>Ги опишува водените граници на Африка.</p>	<p>До кои континенти е најблизу континентот Африка? а) Америка и Азија б) Европа и Азија в) Азија и Австралија</p>														
	<p>РУ: Ги препознава и идентификува поголемите релјефни, климатски и хидрографски карактеристики на Африка.</p>	<p>Ги именува поголемите планини и низини.</p>	<p>Кои планини се наоѓаат во северозападниот дел на Африка? а) Ахагар б) Дракенски в) Атласки</p>														
		<p>Ги препознава карактеристиките на климата во Африка, во однос на топлинските појаси.</p>	<p>Зошто климата во Африка е потопла во однос на другите континенти? а) најголем дел од Африка се наоѓа во жешкиот топлински појас б) најголем дел се наоѓа во северниот умерен појас в) најголем дел се наоѓа во јужниот умерен појас</p>														
		<p>Ги лоцира реките според сливното подрачје.</p>	<p>Најдолгата река Нил се влева во: а) Индискиот Океан б) Средоземното Море в) Атлантскиот Океан</p>														

	Општи карактеристики на населението во Африка	РУ: Ги набројува основните демографски карактеристики на Африка.	Ги познава и идентификува различните народи и етнички групи и нивната разместеност во Африка.	На која раса припаѓа најголем дел од населението во Африка? а) црна; б)бела; в)жолта.	1Г-5
		ЕРУ: Ја препознава регионалната поделба на Африка.	Ги препознава и лоцира државите по региони.	Во кој регион од Африка се наоѓа државата Египет? а) Јужен регион б)Северен регион в) Источен регион	1Г-6
			Ги селектира поголемите држави во регионите на Африка.	Која држава се наоѓа во најјужниот дел од континентот Африка? а) Јужноафриканската Република б) Етиопија в) Кенија	
	Природно-географски карактеристики на Америка	РУ: Ги опишува границите и големината на Америка.	Ги опишува границите на Америка(Тихи Океан, Атлантски Океан и Северен Леден Океан).	На кои океани излегува Америка? а) Атлантски, Тихи, Индиски б) Атлантски, Тихи, Северен Леден Океан в) Тихи, Индиски, Атлантски Океан	1Г-7
			Осознава дека Северна Америка е трети, а Јужна Америка четврти континент по големина.	Подреди ги континентите според големината? 	
		ЕРУ: Ги набројува морепловците кои учествувале во откривањето на копното Америка.	Ги именува морепловците кои учествувале во откривањето на Америка.	Кој ја открил Северна Америка без да знае дека е нов континент? а) Америго Веспучи б) Кристифор Колумбо в) Педро Кабрал	

		<p>РУ: Ги препознава и ги набројува облиците на брегова разгранетост, релјефни форми, климатски карактеристики и хидрографски објекти.</p>	<p>Ги препознава облиците на брегова разгранетост.</p>	<p>Кој поим не е полуостров во Северна Америка? а) Њу Фаундленд; б) Лабрадор; в) Јукатан.</p>	
			<p>Ги именува и покажува на карта поголемите планини и низини.</p>	<p>Во кој дел од Северна Америка се протегаат Тихоокеанските Кордилјери? а) источниот; б) западниот; в) средишниот.</p>	
			<p>Ги знае карактеристиките на климата во Америка.</p>	<p>Кој од наведените климатски типови владее во најсеверниот дел на Северна Америка? а) суптропска; б) пустинска; в) супполарна.</p>	
			<p>Ги препознава карактеристиките на сливните подрачја на Америка.</p>	<p>Наброј три карактеристики на реките од атлантското сливно подрачје!</p>	
			<p>Ги набројува и опишува реките и езерата.</p>	<p>Која од наведените реки не тече низ Северна Америка? а) Сент Лоренс; б) Макензи; в) Ориноко.</p>	
		<p>РУ: Препознава на кои јазици говори населението во Северна и Јужна Америка.</p>	<p>Ги препознава јазиците на кои говори населението во Северна и Јужна Америка.</p>	<p>На кои јазици зборува населението во Северна и Јужна Америка?</p>	<p>1Г-8</p>

		<p>РУ: Ги селектира регионите и ги набројува поголемите држави на американското копно.</p>	<p>Ја познава регионалната поделба на Америка.</p> <p>Ги селектира, ги набројува и ги лоцира поголемите држави на континентите(САД, Канада, Бразил, Аргентина, Мексико).</p>	<p>Како се дели Америка регионално?</p> <p>Каде се наоѓаат Соединетите Американски Држави?</p> <p>а) Северна Америка б) Средна Америка в) Јужна Америка</p>	
	<p>Природно-географски карактеристики, население и регионална поделба на Австралија со Океанија</p>	<p>ЕРУ: Ја препознава Австралија како најмал континент.</p>	<p>Ја препознава големината и географската положба на Австралија како најмал континент во однос на другите континенти.</p>	<p>Опиши ја географската положба на Австралија?</p> 	<p>1Г-10</p>
				<p>Според екваторот Австралија се наоѓа на:</p> <p>а) јужната полутопка б) северната полутопка в) источната полутопка</p>	

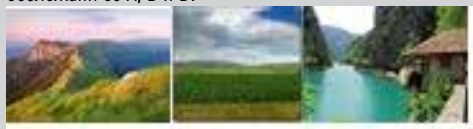
			<p>Ги познава границите и големината на Австралија и Океанија.</p>	<p>Со водите од кој океан е заобиколено копното на Австралија на запад? а) Индиски; б) Тихи; в) Атлантски.</p> 	
				<p>На кое место се наоѓа Австралија според површината? а) на прво; б) на седмо; в) на петто.</p>	
		<p>РУ: Ги препознава природно-географските карактеристики на Австралија.</p>	<p>Ги именува и покажува поголемите планини и низини.</p>	<p>Во кој дел од Австралија релјефот е пустински? а) во западниот; б) во источниот; в) во јужниот.</p>	
			<p>Ги познава карактеристиките на климата во Австралија.</p>	<p>Каква клима преовладува во северниот дел на Австралија? а) пустинска; б) суптропска; в) тропска.</p>	
		<p>РУ: Ја воочува регионалната поделба на Австралија.</p>	<p>Ја познава регионалната поделба на Австралија.</p>	<p>Колку сојузни држави има Австралија? а) 6; б) 5; в) 3.</p>	
		<p>Природно-географски и истражувања на Поларните области карактеристики, население</p>	<p>ЕРУ :Ја воочува местоположбата на поларните области.</p>	<p>Ја познава местоположбата на поларните области.</p>	<p>Заокружи во која поларна област на Земјата се наоѓа Антарктикот : а) во јужната; б) во северната</p>

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА	ВСЕЛЕНА И ВСЕЛЕНСКИ ТЕЛА	РУ: Ги разликува карактеристиките на небеските тела и нивната оддалеченост во однос на Сонцето и Земјата.	Ги разликува и објаснува карактеристиките на вселенските тела.	<p>Кои небесни тела се изградени од гасови, прав, метал и камен?</p> <p>а) планети б) сателити в) комети</p>	2А-1
			Осознава дека Сонцето е наша најблиска звезда.	<p>Која е најблиската звезда до нашата планета?</p> <p>а) звездата Северница б) Сонцето в) Поларната звезда</p>	
			Воочува дека поради оддалеченоста од нашата планета, ѕвездите изгледаат многу мали.	<p>Најголема комета е _____ и се појавува на секои _____ години.</p>	
			Осознава за оддалеченоста на планетите од Сонцето и нивната поделба на внатрешни и надворешни.	<p>Заокружи го точниот одговор!</p> <p>Ѕвездите изгледаат мали на небото поради нивната :</p> <p>а) голема оддалеченост од планетата Земја б) мала оддалеченост од планетата Земја</p>	
			<p>Планетата Земја спаѓа во:</p> <p>а) внатрешни; б) надворешни.</p>		
				<p>На кое место се наоѓа планетата Земја во Сончевиот Систем</p> <p>а) на прво; б) на петто; в) на трето.</p>	

	Планетата Земја	ЕРУ: Ги разликува доказите за неправилната форма на Земјата.	Ги наведува доказите за елипсовидната форма на Земјата.	Кој бил првиот космонаут кој ја заобиколил Земјата за 108 минути и ја видел нејзината топчеста форма? а) Јуриј Гагарин; б) Алан Шепард; в) Нил Армстронг.	2А-2
			Го покажува на карта Магелановото патување како доказ за формата на Земјата.	Кој морепловец дал прв научен доказ за топчестата форма на Земјата? а) Фернандо Магелан б) Бартоломеј Диас в) Васко де Гама	
		ЕРУ: Ги наведува и демонстрира основните движења на Земјата, времетраењето и последиците од нив.	Го опишува правецот на движење на Земјата, од запад кон исток.	Во кој правец се движи Земјата околу својата замислена оска? а) запад-исток; б) исток- запад; в) север-југ.	Кое движење не е вистинско? а) изгревот на Сонцето на исток и заодот на запад б) кружењето на Земјата околу Сонцето в) кружењето на Земјата околу својата оска
				Го објаснува времетраењето на движењето на Земјата околу својата замислена оска и околу Сонцето.	
			Ги разбира последиците од Земјината ротација и револуција.	Смената на годишните времиња е како резултат на: а) земјината ротација б) земјината револуција	
			Ги набројува и именува топлинските појаси на Земјата.	Колку топлински појаси има на Земјата? а) 3 појаси; б) 6 појаси в) 5 појаси.	

		<p>РУ: Ја објаснува мрежата на напоредници и меридијани, географската ширина и должина.</p>	<p>Објаснува што се напоредници, а што меридијани.</p>	<p>Кои линии ги нарекуваме меридијани? а) замислените кружни паралелни линии; б) замислените полукружни линии кои ги поврзуваат двата земјини пола;</p>	
			<p>На географската карта ја демонстрира географската ширина и должина.</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Географската ширина може да биде: а) северна и јужна б) источна и западна в) западна и северна</p>	
				<p>Географската должина се одредува според: а) екваторот б) Гринич в) Северниот поларен круг</p>	

	Ориентација на Земјата	РУ: Ја објаснува разместеноста и бројот на часовни зони на Земјата со карта.	Ја разбира поделбата на Земјата на часовни зони.	На колку часовни зони е поделена Земјата? а) на 24 ; б) на 48 в) на 64	2А-3
			Разбира дека Р. Северна Македонија припаѓа во втората часовна зона.	Зокружи од наведените понудени одговори, во која часовна зона се наоѓа Р. Северна Македонија? а) прва; б) втора; в) трета.	
			Објаснува за временските разлики.	Колкава е временската разлика меѓу Скопје и Лондон?	
		РУ: Дискутира за бројчаниот и графичкиот размер.	Дискутира за бројчан и графички размер (објаснува за основна мерка).	Заокружи, каков вид на размер е примерот: 1:100.000 а) бројчан б) графички	
				Како се вика делот лево од нулата на графичкиот размер? а) главна мерка б) основна мерка в) споредна мерка	
			Се изразува со свои зборови за начини на просторна (Сонцето, звезда Северница, компас и видови карти) и временска ориентација на Земјата (временски мерки и календарот).	Со помош на која звезда го одредуваме правецот север? а) Сириус; б) Сонце; в) Северница. Објасни како се ориентираме со звездата Северница!	
				Која направа со помош на географска карта, се користи за бродовите? а) компас б) ветроказ в) барометар	

	Камена обвивка на Земјата (Литосфера)	ЕРУ: Објаснува за внатрешните и надворешните сили, настанувањето на вулканите и земјотресите и нивните елементи.	Ги објаснува видовите на внатрешни и надворешни сили.	Во која група на сили спаѓаат вулканите и земјотресите? а) површински б) надворешни в) внатрешни	2А-4
			Ги разликува елементите на вулканите како внатрешни сили.	Како се вика најгорниот дел на вулканот? а) лежиште б) канал в) кратер г) купа	
				Вжарената материја која излегува/не излегува на Земјината површина е: а) магма б) лава в) метал г) жешка вода	
		Го објаснува настанувањето на земјотресите и неговите елементи(хипоцентар, епицентар).	Како се вика местото каде настанува земјотресот? а) лежиште б) епицентар в) хипоцентар		
ЕРУ: Ги разликува релјефните форми настанати под дејство на внатрешни и надворешни сили.	Ги разликува формите на релјефот.	Препознај ги релјефните форми кои се претставени на сликите обележани со А, Б и В! Напиши ја релјефната форма до означената буква! А Б В-планина, низина, клисура, река, езеро			

	ЕРУ: Дискутира за распоредот на копнените површини и ги подредува континентите по големина и старост.	Ги внесува континентите на карта на соодветно место.	<p>На дадената карта, напиши ги континентите на соодветните места!</p>
		Ги подредува континентите по големина и старост.	<p>Кој континент е најмал, според површината?</p> <p>а) Австралија; б) Азија; в) Европа.</p>
			<p>Континентот Европа спаѓа во групата на :</p> <p>а) Стар Свет б) Нов Свет</p>
	РУ: Ја опишува внатрешната градба на Земјата.	Ги разликува сферите во внатрешноста на Земјата (литосфера, обвивка на земјиното јадро и земјино јадро).	<p>Како се нарекува површинската обвивка на Земјата?</p> <p>а) камена кора б) обвивка на јадрото в) земјино јадро</p>
	ЕРУ: Го објаснува процесот на настанување на почвите и нивната градба.	Ги објаснува факторите кои влијаат на создавањето на почвите.	Од кои фактори зависи создавањето и градбата на почвениот слој?
		Го објаснува составот на почвениот слој (живица, мртвица)	<p>Во почвениот профил се издвојуваат:</p> <p>а) три слоја б) пет слоја в) два слоја г) четири слоја</p> <p>Како се вика растреситиот плоден почвен слој? _____</p>

	Водена обвивка на Земјата (Хидросфера)	ЕРУ: Го објаснува кружното движење на водата во природата.	Објаснува за кружење на водата во природата и неговите карактеристики.	Со помош на цртежот, опиши го кружното движење на водата во природата! 	2A-5
		РУ: Ги дискутира причините за движење на морската вода.	Се изразува со сопствени зборови за движењето на морската вода.	Како се вика процесот кога доаѓа до издигнување на морската вода? а) плима б) осека	
			Ги именува движењата на морската вода: бранови, морски струи, плима и осека.	Заокружи кое движење на морската вода е настанато под влијание на ветровите! а) бранови; б) плима и осека; в) морски струи.	
		РУ: Го објаснува настанокот и поделбата на езерата.	Го објаснува настанокот на езерата под влијание на внатрешните и надворешните сили.	Езерата настануваат како резултат на: а) внатрешни сили б) надворешни сили	
		РУ: Го опишува создавањето на подземните води и изворите и нивни карактеристики.	Објаснува како се создава изданската вода и изворите .	Како се создава изданската (подземната) вода?	
			Прави разлика помеѓу слаби и јаки извори.	За слаби извори се сметаат оние извори чие количество на вода е: а) помало од 1 литар во секунда б) поголемо од 5 литри во секунда в) помало од 30 литри во секунда	
				Големите или богати извори со вода се викаат: а) гејзер; б)врело; в) меандра.	

Воздушна обвивка на Земјата (Атмосфера)	РУ: Го објаснува составот, поделбата и значењето на воздушната обвивка на Земјата.	Го објаснува составот на атмосферските слоеви на Земјата.	Во која сфера има голема концентрација на озон? а) тропосфера; б) стратосфера; в) јоносфера.	2А-6	
		Го наведува значењето и составот на атмосферата.	Во кој слој од атмосферата се одвиваат сите метеоролошки појави? а) стратосфера; б) тропосфера; в) егзосфера.		
	ЕРУ: Ја објаснува поделбата на ветровите според правецот и јачината.	Со сопствени зборови објаснува за движењето на воздухот и видовите ветрови според правецот, јачината и времетраењето.	Како се нарекуваат ветровите кои дуваат постојано меѓу екваторот и двата повратника? а) пасати; б) западни; в) поларни.	Орканските ветрови или ураганите се движат со брзина поголема од: а) над 100 km/h; б) над 60 km/h; в) над 30 km/h.	
			Објасни го начинот на загревање на воздухот!		
	РУ: Го опишува директното и индиректното загревање на атмосферата.	Опишува како се загрева Земјата од сончевите зраци.	Објасни го начинот на загревање на воздухот!		
	РУ: Ги објаснува факторите од кои зависи различното загревање на воздухот.	Осознава дека нееднаквото загревање на Земјата е како резултат на упадниот агол под кој паѓаат сончевите зраци..	Ако сончевите зраци паѓаат под мал агол, загревањето на површината на Земјата ќе биде: а) помало б) поголемо		
Сфера на органичниот свет (Биосфера)	РУ: Има познавања за вкупниот број на население на Земјата денес и настанувањето на мешани раси.	Го воочува вкупниот број на население на Земјата.	Денес на планетата Земја има повеќе од: а) 5 милијарди жители б) 7 милијарди жители в) 10 милијарди жители	2А-7	
		Објаснува за мешани раси и настанување на мелези(мулати, замбоси и местици).	Со мешање на население од белата и црната раса настанале: а) мулати б) замбоси в) местици На кој континент мелезите се најбројно население? а) Европа б) Ј. Америка в) Азија		
	РУ: Го проценува значењето на почвите за опстанокот на човекот, растителниот и животинскиот свет.	Осознава за значењето на почвите за опстанокот на човекот, растителниот и животинскиот свет.	Какво значење имаат почвите за опстанокот на човекот, растителниот и животинскиот свет?		

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво	
ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ПРИРОДНО ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ЕРУ: Ги објаснува сообраќајните комуникации на Р. Северна Македонија.	На географска карта ги демонстрира патните правци на Р. Северна Македонија во однос на соседните држави.	На исток кон Р.Бугарија , границите на Р. Северна Македонија водат по тековите на реките _____, _____ и _____.	2Б-1	
			Ги именува најблиските мориња во непосредното опкружување.	Покажи ги на карта главните патни правци кон соседните држави!		
		РУ: Ја определува географската положба на Р. Северна Македонија според екваторот и гриничкиот меридијан.	Ја објаснува географската положба според почетниот напоредник (екваторот) и почетниот меридијан(Гринич).	На која Земјина полутопка се наоѓа Република Северна Македонија според Гринич?	а) западно од гриничкиот меридијан б) источно од гриничкиот меридијан в) западно и источно од гриничкиот меридијан	
				Република Македонија според екваторот се наоѓа на:	а) јужната полутопка б) северната полутопка в) југоисточната полутопка	
		РУ: Ја опишува и објаснува релјефната структура на Р. Северна Македонија.	Ги демонстрира највисоката и најниската точка на Р. Северна Македонија.	Ги објаснува структурните тектонски зони на релјефот.	На колку тектонски зони е поделена Р. Северна Македонија? а) на 2; б) на 3; в) на 4.	
				Колку метри изнесува надморската височина на врвот Кораб, како највисока точка на Р. Северна Македонија? а) 2864 м б) 2764 м в) 2964 м		
		Покажи на географска карта, каде се наоѓа највисоката и најниската точка на Р. Северна Македонија?				

		<p>РУ: Го објаснува природното богатство на планините и котлините во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги наведува природните богатства на планините и котлините.</p>	<p>Која земјоделска култура најмногу се одгледува во Кочанската Котлина ? а) сливи; б) цреши; в) ориз.</p>
				<p>Која од наведените планини е богата со топли минерални извори како едно од природните богатства на планините? а) Водно; б) Китка; в) Беласица.</p>
		<p>РУ: Ги објаснува климатските елементи, појави, фактори и типови.</p>	<p>Ги објаснува и демонстрира метеоролошките инструменти за мерење на метеоролошките елементи.</p>	<p>Кој метеоролошки инструмент се користи за мерење на температурата на воздухот? а) термометар; б) барометар; в) ветроказ.</p>
				<p>Поврзи ги сликите кои соодветствуваат на подолу наведените мерни инструменти!</p> <p>термометар; дождомер; ветроказ.</p>
				<p>Заокружи, во која котлина во Р. Северна Македонија има најмали количества на врнежи : а) Тиквешка Котлина б) Охридска Котлина в) Струмичка Котлина</p>
				<p>Според географската ширина, во кој топлински појас се наоѓа Р. Северна Македонија? а) северен умерен појас б) северен студен појас в) јужен умерен појас</p>

			Ги објаснува карактеристиките на климатските типови во Р. Северна Македонија.	Изменето-средоземноморската клима се одликува со _____ и _____ лета и _____ и _____ зими.
	ЕРУ: Ги демонстрира, опишува и објаснува за реките, речните сливови и езерата во Р. Северна Македонија.		На географска карта ги демонстрира реките и езерата во Р. Северна Македонија.	Покажи ги на карта реките: Вардар, Црн Дрим и Струмица!
			Објаснува за реки и на кои сливни подрачја припаѓаат.	Дополни ја реченицата! Која голема река и притока на Вардар тече низ Скопчирската Клисура? _____. На кој речен слив припаѓа? _____.
			Ја објаснува бреговата разгранетост на езерата во Р. Северна Македонија.	Одговори, кое од трите најголеми природни тектонски езера има најразгранет брег? _____.
		РУ: Го објаснува настанокот и значењето на подземните води и извори во Р. Северна Македонија.		Го објаснува настанувањето на подземните води и извори и нивните основни карактеристики.
			Го воочува стопанското значење на подземните води и извори.	Како се вика изворот на вода од каде се врши водоснабдување на градот Скопје? а) Рашче; б) Вевчански Извори; в) Шум.
	ЕРУ: Ги опишува растителните и животинските видови и нивната разместеност во Р. Северна Македонија.		Ги опишува растителните и животинските видови и нивната застапеност на територијата на Р. Северна Македонија.	Кои се типични претставници на диви средноевропски животни ? а) рис; б) овца; в) коњ.

	Население и населби во Р. Северна Македонија	ЕРУ: Ги опишува и објаснува причините и поделбата на миграциите во Р. Северна Македонија.	Со сопствени зборови ги опишува причините за внатрешни и надворешни миграции.	Каде најмногу емигрирало населението од Р. Северна Македонија? а) Исланд; б) Луксембург; в) Германија.	2Б-2
			Објаснува и дава примери за видови миграции според правците и времетраењето.	Покрај подолу наведените причини за миграција, ставете го бројот кој соодветствува за видот на миграцијата: 1. дневна 2. присилна 3. сезонска __земјотрес__ __гроздобер__ __оди на училиште	
		ЕРУ: Ги разбира и објаснува основните карактеристики и структури на населението.	Ги објаснува карактеристиките на половата, етничката, економската, образовната и старосната структура во Р. Северна Македонија.	Која старосна група е најбројна во Р. Северна Македонија? а) 0-19 г.; б) 20-64 г.; в) над 65 г.	
			Ги дискутира причините за нееднаквата густина на населението во Р. Северна Македонија.	Која од наведените котлини има најголема густина на населеност? а) Скопска б) Мариово в) Порече	
		РУ: Ги опишува селските и градските населби според функциите и изгледот.	Ги објаснува основните одлики на градските и селските населби според нивните функции.	Кој од наведените градови се истакнува со типична рударска функција? а) Пробиштип; б) Охрид; в) Тетово.	
			Ги согледува одликите на населбите со стара и нова архитектура.	Кои од наведените одлики дава тип на село? а) ридско; б) големо; в) збиен.	

Економско-географски карактеристики на Р.Македонија	ЕРУ: Ги дискутира и објаснува факторите кои влијаат на стопанскиот развој на Р. Северна Македонија.	Ги објаснува природните и општествените фактори за развојот на стопанството во Р. Северна Македонија.	Како влијае климата за развојот на стопанството во Р. Северна Македонија? _____	2Б-3
	РУ: Ги објаснува земјоделските гранки и ја опишува нивната географска разместеност.	Дискутира со што се занимаваат одделни земјоделски гранки.	Заокружи го точниот одговор! Овощарството во Р. Северна Македонија опфаќа одгледување на: а) средноевропско овошје б) тропско овошје в) јужно овошје	
		Објаснува за географската разместеност на одделни земјоделски гранки во Р. Северна Македонија.	Поврзи ги земјоделските култури(лево) со регионот во кој најмногу се одгледува(десно)! јаболко Тиквешка Котлина праска Малешевска Котлина слива Преспанска Котлина ориз Кочанска Котлина	
	РУ: Го објаснува значењето, искористеноста и разместеноста на енергетските извори во Р. Северна Македонија.	Го наведува и објаснува хидро и термоенергетскиот потенцијал во Р. Северна Македонија.	Од што се добива хидроенергијата? а) јаглен; б) вода; в) нафта.	
		Ја објаснува разместеноста на енергетските извори.	Во близина на кој град има големи наоѓалишта на јаглен во Р. Северна Македонија? а) Скопје; б) Битола; в) Дебар.	
		На географска карта демонстрира за наоѓалиштата на јаглен.	Покажи ги на карта наоѓалиштата на јаглен: Суводол, Осломеј и Ратевски Ширини	
	РУ: Ги разликува видовите на сообраќај во Р. Северна Македонија.	На карта ги демонстрира автопатиштата и железниците.	Ако одите во Кавадарци со што можете да патувате? а) со автобус б) со воз	
		Ги демонстрира главните сообраќајници во Р. Северна Македонија.	Која е најважна сообраќајница во Р. Северна Македонија? а) Е 75 б) Е 65	
		Ги наведува аеродромите во Р. Северна Македонија.	Во Р. Северна Македонија има аеродроми во градовите _____ и _____.	

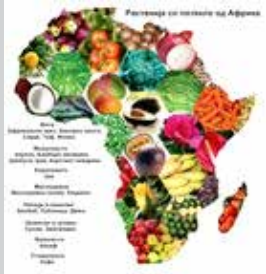
		<p>РУ: Ги разликува факторите кои влијаат на туристичкиот развој во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги објаснува природно-географските, антропогените и материјалните фактори кои влијаат на развојот на туризмот во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Заокружи, во која група на фактори припаѓаат културно-историските споменици? а) антропогени б) природно-географски в) материјални</p>	
Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА ЕВРОПА	Природногеографски карактеристики на Европа	<p>ЕРУ: Дискутира за границите на Европа.</p>	<p>Ги одредува најкратките растојанија со континентите Африка и Европа.</p>	<p>Заокружи со ДА како точен одговор или со НЕ како неточен одговор! Гибралтарскиот Мореуз го одвојува континентот Европа од континентот Азија! а) да б) не</p>	2B-1
		<p>ЕРУ: Ја дефинира бреговата разгранетост на Европа.</p>	<p>Ги дефинира облиците на брегова разгранетост во Европа.</p>	<p>Гибралтарскиот Проток ги одвојува: а) Азија и Африка б) Азија и Европа в) Африка и Европа</p>	
		<p>РУ: На карта ја опишува разместеноста на релјефот.</p>	<p>Ги опишува поголемите релјефни форми.</p>	<p>Опиши ги карактеристиките на Алпите!</p>	
		<p>РУ: Ги опишува карактеристиките на климата во Европа.</p>	<p>Дискутира за одредени климатски области.</p>	<p>Каква клима владее во Јужна Европа? а) медитеранска; б) поларна; в) супполарна.</p>	
				<p>Одговори со ДА или НЕ! На Апенинскиот Полуостров владее атлантска клима! а) да б) не</p>	
		<p>РУ: Ја објаснува хидрографијата на Европа.</p>	<p>Дискутира за водните ресурси на Европа.</p>	<p>Што ја сочинува хидрографската мрежа во Европа?</p>	
		<p>Кој дел од Европа е најбогат со леднички езера? а) северниот дел б) јужниот дел</p>			

	Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа	РУ: Ги разликува народите според верска и јазична припадност.	Ги класифицира народите според јазични групи и верска припадност.	Која религија е најзастапена во Европа ? а) христијанската б) исламската	2В-2
				Наведи на кои 3 јазични семејства припаѓа најголем дел од населението во Европа? а) индоевропска; б) алтајска; в) унгаро-финска.	
		РУ: Резимира за поголемите регии и држави.	Ги објаснува географските карактеристики на државите по региони.	Кои полуострови спаѓаат во Јужна Европа?	
				Во кој регион има најмногу леднички езера?	
Кој регион е најголем по површина? а) Источен; б) Северен; в) Јужен регион.					

	Географски преглед по региони во Европа	<p>ЕРУ: Ги објаснува поимите кои припаѓаат на различни региони.</p>	<p>Идентификува брегови, релјефни и хидрографски облици по региони.</p>	<p>Подвлечи поими кои се однесуваат на Јужна Европа! Пиринејски Полуостров, Скандинавија, Исланд, Волга, Атина, Балкан, Родопи, Скадарско Езеро.</p>	2B-3	
		<p>РУ: Дискутира за факторите кои влијаат на поволната географска положба на Западна Европа.</p>	<p>Ја разбира улогата на протоците, каналите, океаните и морињата за сообраќајната комуникација со другите држави во светот.</p>	<p>Кој проток ги поврзува Атлантски Океан и Средоземното Море? а) Гибралтар; б) Босфор; в) Скагерак.</p>	<p>Кој канал има стратешко значење за географската положба на Европа во поврзаноста со Австралија и Азија? а) Суецки Канал б) Ла Манш</p>	
				<p>Кој протоци ја поврзуваат Југоисточна Европа со Југозападна Азија? _____ и _____.</p>		
				<p>Кој фактори влијаат на географската положба на Западна Европа?</p>		
				<p>Највисокиот врв на Алпите _____ се наоѓа во државата _____.</p>		
		<p>РУ: Ги објаснува релјефните карактеристики.</p>	<p>Ги демонстрира планините и низините и ги разбира нивните карактеристики.</p>	<p>Напиши ја буквата пред релјефната форма што одговара Пиринеи () Алпи () а) ги одвојуваат Западна Европа од Пиринејскиот Полуостров б) стари грамадни планини во Ирска в) планини на границата меѓу Франција и Германија г) планини на југоисточната граница на Франција</p>		
		<p>РУ: Ги демонстрира климатските одлики.</p>	<p>Го разбира влијанието на големите количества врнежи врз добро развиената речна мрежа во Западна Европа.</p>	<p>На што се должи развиената хидрографска мрежа во Западна Европа?</p>		

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА АЗИЈА, АФРИКА, АМЕРИКА, АВСТРАЛИЈА И ПОЛАРНИ ОБЛАСТИ	ПРИРОДНО ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ, НАСЕЛЕНИЕ И РЕГИОНАЛЕН ПРЕГЛЕД НА АЗИЈА	ЕРУ: Дискутира за границите, големината и местоположбата на Азија.	Ги пронаоѓа најкратките растојанија на Азија со другите континенти (Босфор, Дарданели, Суецки Канал, Берингов Проток, Малајски Архипелаг)	Најкраткото растојание меѓу Азија и Америка е? а) Босфор; б) Дарданели; в) Берингов Проток.	2Г-1
			Дискутира за границите и големината на Азија.	Водената граница на континентот Азија на север ја сочинува: а) Тихи Океан; б) Индиски Океан; в) Северен Леден Океан.	
			Објаснува за местоположбата на Азија.	На која Земјина полутопка се наоѓа континентот Азија: а) јужна; б) источна; в) западна.	
			Ги објаснува карактеристиките на климата и хидрографијата.	Во кој топлински појас спаѓаат северните делови на Азија: а) северен студен; б) северен умерен; в) жежок.	
		РУ: Демонстрира на карта за позначајните облици на брегова разгранетост.	Демонстрира на карта за поголемите облици на брегова разгранетост.	Покажи ги на карта најзначајните облици на брегова разгранетост!	
			Прави споредба со бреговите на други континенти.	Бреговите на Азија се слични со бреговите на : а) Европа; б) Јужна Америка; в) Австралија.	
		ЕРУ: Ја препознава нерамномерната населеност во Азија.	Ги опишува факторите кои влијаат на нерамномерната населеност на Азија.	Кои фактори влијаат на нерамномерната населеност во Азија?	2Г-2

		<p>РУ: Ги разликува расите и религиите на кои припаѓа населението во Азија и нивната застапеност.</p>	<p>Дискутира за етничките граници на народите на Азија.</p>	<p>Во кои делови од Азија доминира жолтата, белата и црната раса?</p>		
		<p>РУ: Демонстрира на карта за големината на регионите, државите и главните градови.</p>	<p>Ги покажува на карта поголемите држави и нивните главни градови.</p>	<p>Поврзи ја државата со главниот град! Кина Токио Јапонија Бејџинг(Пекинг) Турција Анкара</p>	<p>2Г-3</p>	
				<p>Кои се главните фактори за регионалната поделба на Азија?</p>		
				<p>Објаснува за географските карактеристики на Јапонија, Кина, Индија, Турција.</p>	<p>Кои се главни природни карактеристики на државите Јапонија, Кина, Турција и Индија?</p>	
		<p>Природно- географски карактеристики на Африка</p>	<p>РУ: Стекнува сознанија за големината на континентот.</p>	<p>Добива претстава за големината на континентот, во однос на другите континенти.</p>	<p>На кое место се наоѓа континентот Африка според големината?</p> <p>а) прво; б) второ; в) трето.</p>	<p>2Г-4</p>
				<p>Ги опишува границите на Африка и најблиските растојанија до другите континенти.</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Водената граница на запад ја сочинуваат водите на: а) Атлантски Океан б) Индиски Океан в) Средоземно Море</p>	

				<p>Дополни или одговори со Да или Не! Најјужната точка на Африка Ртот Добра Надеж се наоѓа во Ангола: а)Да б)Не</p>
		<p>РУ: На географска карта објаснува и покажува за поголемите релјефни облици, климатски карактеристики и хидрографски објекти.</p>	<p>Резимира за разместеноста на поголемите релјефни форми.</p>	<p>Најголемиот остров во Африка е Мадагаскар? а)Да б)Не</p>
	<p>Дискутира за карактеристиките на климатските области во Африка.</p>		<p>Најголема пустина во Африка и во светот е пустината: а) Сахара; б) Калахари; в) Намиб.</p>	
	<p>Објаснува за водените ресурси на Африка</p>		<p>Дополни ја реченицата! Пустинската клима се одликува со _____ количества на врнежи кои се движат помалку од _____мм.</p>	
			<p>Кои се поголемите езера во Африка?</p>	
			<p>Препознај на картата неколку облици на релјеф и брегова разгранетост!</p> 	
		<p>РУ: Ги наведува земјоделските култури кои се застапени во Африка.</p>	<p>Ги наведува земјоделските култури кои најмногу се одгледуваат во Африка.</p> 	

	<p>Општи карактеристики на населението на Африка</p>	<p>РУ: Дискутира за етничките граници, групите на народи и нивната разместеност во Африка.</p>	<p>Ги познава групите на народи кои го сочинуваат населението во Африка и нивната разместеност.</p>	<p>Поврзи го населението со местото каде што живее. Малгашани Долина на Конго Пигмејци Мадагаскар Банту Црнци јужно од Сахара Бербери Северна Африка</p>	<p>2Г-5</p>
	<p>Регионален преглед на државите во Африка</p>	<p>РУ: Ги објаснува и идентификува географските карактеристики на државите по региони.</p>	<p>Резимира за поголемите регии и држави.</p>	<p>Кој регион од Африка е најголем по површина ? а) Северен б) Источен в) Западен г) Јужен д) Централен регион</p>	<p>2Г-6</p>
			<p>Ги идентификува географските карактеристики на државите од Африка.</p>	<p>Која држава има најголема површина и е најбројна во источната регија? а) Сомалија; б) Танзанија; в) Етиопија.</p>	
			<p>Секоја држава поврзи ја со нејзината одлика!</p> <p>А) ___ Нигерија Б) ___ ЈАР В) ___ Етиопија</p> <p>1. држава чиј главен град е на највисока надморска височина 2. најмногубројна африканска земја 3. три главни града</p>		
			<p>Дискутира за стопанскиот развој на поголемите држави.</p>	<p>Која држава од Јужна Африка е најразвиена во стопански поглед? а) Јужноафриканската Република; б) Мозамбик; в) Боцвана.</p>	

	Природно -географски карактеристики на Америка	Осознава за географската положба на Америка.	Осознава за географската положба на американското копно според екваторот и Гринич.	Каде се наоѓа Северна Америка според екваторот? а) северно; б) јужно; в) западно.	2Г-7
				Определи го најкраткото растојание меѓу Стариот и Новиот Свет? а) Берингов Проток; б) Суецки Канал; в) Гибралтар.	
		РУ: Го објаснува потеклото на името - Америка.	Објаснува за потеклото и името на континентот Америка.	Заокружи според кого е именувана Америка? а) Америго Веспучи б) Кристифор Колумбо в) Педро Кабрал	
		РУ: Дискутира за големината и географската положба и природните одлики на Америка.	Објаснува за географската положба и големината на Америка.	Колку изнесува површината на Северна Америка? а) 24 мил.км ² ; б) 30 мил.км ² ; в) 40 мил.км ² .	
			На карта ја покажува разместеноста на релјефните и хидрографските форми.	Кое езеро не припаѓа на Големите Езера? а) Хјурон; б) Ири; в) Атабаска.	
				Внеси ги на соодветните места најголемите хидрографски објекти во Северна и Јужна Америка!	
				Кои се карактеристиките на тропската клима?	
			Дискутира за климатските области и растителниот и животински свет.	Во која климатска област се простираат саваните во Африка? а) тропска; б) степска; в) екваторска.	

	Општи карактеристики на населението на Америка	ЕРУ: Ги набројува најгусто и најретко населените области во Америка.	Ја анализира картата за густина на населеност на Америка и ги набројува најгусто и најретко населените области во Америка.	Наброј ги најгусто и најретко населените области во Америка!	2Г-8	
		РУ: Дискутира за потеклото, етничките граници и разместеноста на народите.	Дискутира за етничките граници на народите на Америка.	Кои народи и нации денес се оформени во Северна и Јужна Америка.		
			Резимира за јазикот на зборување на населението во Северна и Јужна Америка.	Во Јужна Америка се зборува претежно на: а) шпански; б) англиски; в) француски.		
	Регионален преглед на државите во Америка	Ги опишува поделбите на Америка регионално и според јазикот на кој говори населението.	Ги опишува поделбите на американското копно географски, регионално и според лингвистичката застапеност на јазиците.	Како се дели Америка географски и регионално? Како се дели Америка според јазикот на кој говори населението?		2Г-9
			Дискутира за стопанскиот развој на одделни држави.	Кои стопански гранки се најразвиени во Мексико?		

	Природно географски карактеристики на Австралија со Океанија	ЕРУ: Ја опишува големината и географската положба на Австралија според екваторот и Гринич.	<p>На која Земјина полутопка се наоѓа Австралија според Гринич?</p> <p>а) западна; б) источна; в) северна.</p>	2Г-10
			<p>Дискутира за границите и големината на Австралија.</p> <p>Опиши ги водените граници на Австралија!</p> <p>Колку изнесува површината на Австралија? а) 13,2 мил.км²; б) 15мил.км²; в) 17,2 мил.км².</p>	
		РУ: Објаснува за карактеристиките на климата, хидрографијата, населението и стопанството на Австралија.	<p>Каква е хидрографијата на Австралија? а) богата б) сиромашна</p>	
			<p>Каква е стопанската развиеност на Австралија? а) развиена б) неразвиена</p>	
Регионален преглед на државите во Австралија со Океанија	РУ: Објаснува за главниот град на Австралија и сојузните држави .	Ги покажува и именува главниот град на Австралија и главните градови на сојузните држави во Австралија.	<p>Кој е главен град на Австралија?</p> <p>а) Канбера; б) Перт; в) Мелбурн.</p>	2Г-12

	Природно-географски карактеристики, население и истражувања на Поларните области	РУ: Дискутира за местоположбата, границите.	Дискутира за границите и големината и за местоположбата на поларните области.	Како се нарекува областа околу Северниот Пол? а) Арктик б) Антарктик	
		РУ: Ги објаснува природните одлики на поларните области.	Ги познава карактеристиките на климата во поларните области.	Каква е климата на Антарктикот? а) поларна; б) умерена; в) суптропска.	
		РУ: Ги идентификува првите истражувачи на поларните области.	Ги идентификува експедициите кои први ги освоиле поларните области и ги покажува на карта.	Која година Роналд Амундсен прв стигнал на Јужниот Пол? а) 1911; б) 1921; в) 1931.	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА	ВСЕЛЕНА И ВСЕЛЕНСКИ ТЕЛА	ЕРУ: Го проценува значењето на географијата како наставен предмет.	Ги разликува физичката и општествената географија.	Физичката географија е научна дисциплина која припаѓа на: а) природни науки б) општествени науки	3А-1
			Ги класифицира дисциплините на физичката географија и нивниот предмет на проучување(ги опишува различните сфери на Земјата)	Поврзи ги со линија сферите на Земјата, со географските објекти на кои им припаѓаат! 1. литосфера а) трети 2. биосфера б) планини 3. хидросфера в) езера	
		РУ: Добива претстава за големината на вселенскиот простор и вселенските тела.	Го опишува составот на Сончевиот Систем.	Која е најголема планета во Сончевиот Систем? а) Јупитер; б) Сатурн; в) Земја.	
			Ја открива местоположбата на Сонцето во Сончевиот Систем.	Сонцето заедно со Сончевиот Систем лежат во средишниот дел на галактичката рамнина! а)да б)не	
			Конструира цртеж за Сончевиот Систем.	Колку планети има во Сончевиот Систем? а) 5 б) 8 в) 10 Нацртај го Сончевиот Систем !	
				Кога Халеевата комета, пак, ќе се појави, ако последен пат е видена од Земјата во 1986 година? а) 2034; б) 2045; в) 2075; г) 2061.	
			Има претстава дека Сонцето не е најголема ѕвезда, туку најблиска ѕвезда до нашата земја.	Која е најблиска ѕвезда до нашата планета? а) ѕвездата Северница; б) Сонцето; в) Сириус.	
		РУ: Го проценува значењето на Сонцето за животот и изгледот на Земјата.	Проценува дека Сонцето е најголем извор на светлина и топлина и има големо значење за животот на Земјата.	Која ѕвезда зрачи најмногу светлина и топлина? а) Сонцето; б) Сириус; в) Северница.	

	Планетата Земја	ЕРУ: На глобусот ја демонстрира формата, географската ширина и должина и последиците од земјините движења.	Користи глобус како модел за претставување на изгледот и движењата на Земјата.	Кој е најдобар модел за прикажување на формата и движењата на Земјата? а) планиглоб; б) географска карта; в) глобус	3А-2
			Конструира цртеж за елипсоидна форма на Земјата.	Нацртај ја формата на Земјата!	
			Ги проценува последиците од Земјината револуција.	Која од наведените последици не е како резултат од земјината револуција? а) појавата на топлинските појаси б) нееднаквото траење на денот и ноќта в) смената на денот и ноќта г) смената на годишните времиња	
			Разбира што е рамноденица и на кои датуми е присутна во текот на годината.	Колку време(часа) Сонцето се задржува над хоризонтот, на 23 септември и 21 март? а) 12 часа; б) 16 часа; в) 8 часа.	
			Ја демонстрира на географска карта ширината и должината.	Каква географска ширина има континентот Европа? а) северна; б) јужна; в) северна и јужна	
			Користи географска карта и глобус за демонстрирање на топлинските појаси на Земјата.	Жешкиот топлински појас се протега од: а) северниот и јужниот повратник б) северниот и јужниот поларен круг в) Северниот до Јужниот Пол	
			Ја наведува и именува патеката по која се движи Земјата околу Сонцето.	Како се вика патеката по која се движи Земјата околу Сонцето? а) еклиптика; б) перихел; в) револуција.	

	Ориентација на Земјата	<p>РУ: Демонстрира и користи различни видови на карти, пронаоѓа и покажува топоними на карта.</p>	<p>Демонстрира и користи различни видови на карти според содржината .</p>	<p>До секоја карта напиши го соодветниот одговор под А,Б или В!</p> <p>А) политичка Б) план В) физичко-географска</p>	3А-3
			<p>Ја користи содржината на секоја географска карта.</p>	<p>Нацртај 5 картографски знаци и опиши ги !</p>	
		<p>РУ: Демонстрира употреба на карта и компас за ориентација во просторот.</p>	<p>Употребува компас и географска карта за ориентирање во природа.</p>	<p>Демонстрирај како се користи компасот?</p>	
	Камена обвивка на Земјата (Литосфера)	<p>РУ: Го објаснува влијанието на внатрешните и надворешните сили во создавање на релјефот.</p>	<p>Ги разликува релјефните форми под дејство на внатрешните сили.</p>	<p>Котлините се настанати под дејство на: а) внатрешните сили б) надворешните сили</p>	3А-4
			<p>Разликува релјефни форми настанати под дејство на надворешните сили.</p>	<p>Под чие дејство настанува кањонот? а) Сонцето; б) реките; в) ледниците</p>	
		<p>РУ: Ги препознава и објаснува природните фактори од кои зависи територијалната разместеност на типовите почви.</p>	<p>Ги објаснува климатските фактори како најзначајни за просторниот распоред на почвите на површината на Земјата.</p>	<p>Која почва богата со хумус е застапена во областите со полусушна континентална клима, во Европа, Азија и Северна Америка? а) песоклива; б) црница; в) солена.</p>	

	Водена обвивка на Земјата (Хидросфера)	ЕРУ: Ја проценува и разликува бреговата разгранетост на континентите .	Демонстрира за местоположбата и големината на океаните и морињата.	Меѓу кои континенти се наоѓа Индискиот Океан: а) Австралија, Северна Америка и Европа б) Јужна Америка, Африка и Европа в) Африка, Азија и Австралија
				Кој е најголем океан на Земјата? а) Атлантски Океан; б) Тихи Океан; в) Индиски Океан.
			Ја проценува бреговата разгранетост на континентите и бреговите облици.	Суецкиот Канал е прокопан за да се поврзат: а) Средоземното Море и Атлантскиот Океан б) Јадранското и Јонското Море в) Црвеното и Средоземното Море
		РУ: Го опишува настанокот и поделбата на езерата.	Ја објаснува поделбата на езерата според настанокот на езерскиот басен.	Кои езера се нарекуваат карстни: а) котлинските; б) урвинските; в) варовничките.
			Го опишува настанокот на езерата.	Ледничките езера се настанати под дејство на: а) ледничката ерозија б) еолската ерозија в) абразивната ерозија
			Прави поделба на езерата според настанокот на нивните басени.	Според настанокот, во која група на езера припаѓа Охридското Езеро? а) котлинско; б) ледничко; в) карстно.

	Воздушна обвивка на Земјата (Атмосфера)	ЕРУ: Ги објаснува климатските елементи и видови метеоролошки инструменти.	Ги објаснува климатските елементи: температура на воздухот, воздушен притисок, ветрови и влажност на воздухот.	Колку изнесува нормалниот воздушен притисок ? а) 132. 530 паскали б) 131. 514 паскали в) 101. 325 паскали	3А-6
				Кога има висок воздушен притисок? а) при ниски температури б) при високи температури в) при умерени температури	
				Воздушниот притисок се мери со направата: а) барометар; б) термометар; в) дождемер.	
		РУ: Прави разлика меѓу климатските фактори, елементи, појави и типови.	Ги разбира климатските фактори и прави разлика меѓу елементите и појавите.	Зошто на високите планини е отежнато дишењето? а) поради снегот; б) поради поредок воздух; в) поради ниската температура.	
				Степенот на загреаност на воздухот се вика: _____.	
				Дадени се 4 имиња на климатски објекти. Со поврзување одреди, на кој географски поим припаѓаат секој од нив! 1) географска ширина а) фактор 2) снег б) појава 3) екваторска в) елемент 4) воздушен притисок г) клима	
		Кога има висок воздушен притисок? а) при ниски температури б) при високи температури в) кога има ветер			

	Сфера на организмиот свет (Биосфера)	ЕРУ: Ги објаснува поимите екумена, анекумена и субекумена .	Прави разлика меѓу поимите екумена, анекумена и субекумена.	Екумената претставува: а) постојано населен простор на Земјата б) повремено населен дел на Земјата в) ненаселен дел на Земјата	3А-7
		РУ: Го објаснува бројното движење, густината на населеност и природниот прираст.	Ги разликува и објаснува динамиката на населението од минатото до денес, факторите кои влијаат на различната густина на населеност и природниот прираст.	Кои фактори влијаат на бројното движење на населението и густината на населеност?	
				Кои се најгусто и најретко населени подрачја во светот денес?	
			На кој континент најмалку е застапено белото население? а) Африка; б) Северна Америка; в) Азија.		

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ЕРУ: Ја користи географската карта, за илустрација на крајните копнени делови на Р. Северна Македонија .	На географска карта ги именува крајните точки на Р. Северна Македонија.	<p>Покажи ги на карта најиспакунатите копнени точки на Р. Северна Македонија. Поврзи ги наведените најиспакунати копнени точки обележани со букви, со државите каде што се наоѓаат, обележани со бројка.</p> <p>а) Маркова Нога 1. Р. Албанија б) Аниште 2. Р. Бугарија в) Ченгино Кале 3. Р. Србија г) Кестењар 4. Р. Грција</p>	3Б-1

		<p>РУ: Ја објаснува географската положба на Р. Северна Македонија според екваторот и Гринич со географските координати.</p>	<p>Ја објаснува географската положба на Р. Северна Македонија според екваторот и гриничкиот меридијан.</p>	<p>Најсеверната точка на Р. Северна Македонија се наоѓа на: а) 42° и 22° северна географска ширина б) 52° и 22° јужна географска ширина в) 32° и 22° северна географска ширина</p>	
		<p>ЕРУ: На географска карта, ги опишува границите на Р. Северна Македонија.</p>	<p>На географска карта, ги опишува границите кон соседните држави кои водат по планини, реки и езера.</p>	<p>Кон која држава, границата се протега по сртовите на Осоговските Планини, Влаина и Огражден? а) Р. Бугарија; б) Р. Грција; в) Р. Косово.</p>	
				<p>На која планина се наоѓа тромеѓето меѓу Р. Северна Македонија, Р. Грција и Р. Бугарија? а) Беласица; б) Галичица; в) Влаина.</p>	
				<p>Кон кои две држави, нашата граница поминува низ езера? а) Р. Албанија и Р. Бугарија б) Р. Грција и Р. Бугарија в) Р. Албанија и Р. Грција</p>	
		<p>РУ: Го проценува значењето на географската положба на Р. Северна Македонија на Балканскиот Полуостров и во Европа.</p>	<p>Ги проценува позитивните страни од поволната географска положба на Р. Северна Македонија на Балканскиот Полуостров и Европа.</p>	<p>Наведи го значењето на поволната географска положба на Р. Северна Македонија на Балканскиот Полуостров и во Европа!</p>	
		<p>ЕРУ: Ги лоцира планините и котлините во Р. Северна Македонија.</p>	<p>На географска карта го демонстрира релјефот на Р. Северна Македонија.</p>	<p>Напиши ги наведените планини по редослед, почнувајќи од север кон југ! Јабланица, Шар Планина, Бистра а) _____ б) _____ в) _____</p>	
				<p>Подреди ги од запад кон исток: Струмичка, Пелагониска и Тиквешка Котлина! а) _____ б) _____ в) _____</p>	

		<p>РУ: Ги подредува, разликува и поврзува сите релјефни облици.</p>	<p>Ги демонстрира и илустрира различните типови релјеф.</p>	<p>Низ кои клисури и котлини поминува реката Вардар?</p>
			<p>Прави план за распоред на котлините и клисурите.</p>	<p>Дополни ги изоставените места и комплетирај ги географските писма! Ивана е родена во Кавадарци, во средишниот дел на _____ Котлина. Во близина на градот поминува реката _____, која со својата должина е најдолга десна притока на реката _____.</p>
				<p>Подвлечи со линија, кој од наведените топоними е клисура: Тиквешка, Демиркаписка, Скопска.</p>
		<p>РУ: Ги објаснува климатските фактори и нивното влијание врз просторот.</p>	<p>Ги објаснува географската ширина, близината на морињата, растителниот свет и загревањето на копното и водата како климатски фактори, кои влијаат во формирањето на климатските типови во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Во кои котлини најмногу се чувствува влијанието на Егејското Море? а) Гевгелиско-валандовска Котлина б) Скопска Котлина в) Полошка Котлина</p>
				<p>Сушите како резултат на мали количества врнежи почесто можат да се очекуваат во: а) Малешевската Котлина; б) Полог; в) Овче Поле.</p>
				<p>Објасни ја географската разместеност на климатските типови во Р. Северна Македонија!</p>
	<p>Ја чита и анализира климатската карта на Р. Северна Македонија и дискутира за застапеноста на климатските типови .</p>			

		<p>РУ: Го проценува значењето на водите во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги наведува изворите и бањите во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Која бања се наоѓа во близина на Струмица? а) Банско; б) Превеце; в) Косоврасти.</p>
				<p>За што се користи водата од ладните, а за што од топлите минерални извори?</p>
			<p>Го проценува стопанското значење на водите во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Поврзи во кои места на Р. Северна Македонија, водата од изворите се користи за преработка и производство на познати брендови на минерална вода? „Пелистерка“ пл. Кожуф „Горска“ Битолско „Евина“ Ваница</p>
		<p>РУ: Ги разликува и класифицира видовите почви.</p>	<p>Прави листа на податоци за застапеноста на одредени видови почви.</p>	<p>Какви видови почви има во Р. Северна Македонија?</p>
			<p>Прави збирка од различни видови почви, погодни за различни земјоделски култури.</p>	<p>Кои почви се погодни за одгледување на градинарските култури! а) алувијални; б) црвеница; в) солени.</p>

	Население и населби во Република Северна Македонија	ЕПУ: Ја пресметува густината на населеност во Р. Северна Македонија.	Ја пресметува густината на населеност на одредена територија.	Ако во една област А во Македонија на површина од 400 км ² живеат 5.500 жители, а во областа Б со површина од 380 км ² живеат 10.200 жители, каде ќе биде поголема густината на населеност?	35-2
			На географска карта проценува за нееднаквата густина на населението по региони во Р.Северна Македонија.	На географска карта демонстрирај региони во Македонија со најголема и најмала густина на населеност!	
		РУ: Ги покажува и подредува населбите на карта и објаснува за територијалната поделба на просторот.	Ја демонстрира местоположбата на градовите на карта.	Подреди ги градовите од исток кон запад! Битола, Струга, Крива Паланка, Свети Николе, Берово, Велес	
			Создава јасна слика за територијалната поделба на локалниот географски простор на Р. Северна Македонија.	Колку населени места има во Р. Северна Македонија? а) 1.100 б) 1.750 в) 750	
			Ја објаснува територијалната поделба по општини.	Според територијалната поделба во 2004 година колку општини има во нашата земја? а) 84 б) 123 в) 95	

Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија	<p>РУ: Ја користи стопанската карта за размешеноста и густината на стопанските гранки во Р. Северна Македонија.</p>	<p>На географска карта ја демонстрира размешеноста на полјоделството, овоштарството, лозарството и сточарството во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Демонстрирај ја на карта размешеноста на полјоделството, овоштарството, лозарството и сточарството во Р. Северна Македонија!</p>	3Б-3
	<p>РУ: Ги набројува и објаснува енергетските извори, нивниот потенцијал и искористеност.</p>	<p>Ги демонстрира на географска карта наоѓалиштата на јаглен, термоелектроцентралите и хидроелектроцентралите во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Покажи ја на карта размешеноста на енергетските објекти во Р. Северна Македонија!</p>	
	<p>РУ: Ги разликува и објаснува стопанските дејности и нивните производи.</p>	<p>Дискутира и објаснува за искористеноста на хидро и термоенергијата .</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! 90 % од производството на електрична енергија се произведува во: а) хидроелектрани б) термоелектрани</p>	
		<p>Ги набројува стопанските гранки и нивните производи.</p>	<p>Запишете го бројот на индустриската гранка покрај секој производ!</p> <p>1. машинска; 2. Прехранбена; 3. дрвна; 4. лесна хемиска.</p> <p>мебел детергенти автомобили чоколади</p>	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА ЕВРОПА	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕВРОПА	ЕРУ: Ја објаснува географската положба и големината на Европа, во однос на другите континенти.	Ја согледува поврзаноста на Европа преку Атлантскиот Океан со Америка, а преку Средоземно Море со Африка и нивното значење за сообраќајната положба.	Кој океан ги поврзува Северна Америка и Европа? а) Атлантски Океан; б) Тихи Океан; в) Северен Леден Океан.	ЗВ-1
				Кој проток ги поврзува Југоисточна Европа и Југозападна Азија? а) Босфор; б) Ересунд; в) Доверски.	
			Конструира слика за големината на Европа во однос на другите континенти на Земјата.	Според големината, на кое место се наоѓа континентот Европа? а) прво; б) шесто; в) трето.	
		РУ: Ја оценува важноста на сообраќајната положба на континентот Европа.	Го разбира влијанието на Средоземното Море и Атлантскиот Океан, Гибралтарскиот Проток, Суецкиот Канал, Босфор и Дарданели врз централната местоположба на Европа.	Кои мориња ги поврзува протокот Босфор? а) Црно и Егејско Море б) Црно и Мраморно Море в) Мраморно и Егејско Море	Европа на запад преку Атлантскиот Океан е поврзана со: а) Северна и Јужна Америка б) Африка в) Азија
		РУ: Ги објаснува релјефните форми и целини во Европа.	Се изразува со сопствени зборови за релјефот на Европа.	Објасни за карактеристиките на Алпите.	

	РУ: Ја демонстрира распространетоста на климатските области во Европа.	На географска карта ги демонстрира климатските типови во Европа.	Демонстрирај на карта, во кои делови владеат наведените климатски типови! Во кој регион владее медитеранска, атлантска, поларна клима?
		Го проценува влијанието на климатските фактори.	Како влијаат морските струи како климатски фактор врз климата во Европа?
		Демонстрира за климатските појаси на Европа.	Во колку топлински појаси припаѓа Европа? а) 5; б) 4; в) 2.
	РУ: Ја опишува хидрографската мрежа на Европа.	Демонстрира за разместеноста и за карактеристиките на сливните подрачја на Европа.	На кои сливни подрачја припаѓаат реките во Европа?
		Ги објаснува и демонстрира карактеристиките на сливните подрачја.	Кои се карактеристиките на реките од атлантското сливно подрачје?
		Ги разликува отворените и затворените сливни подрачја.	Што е карактеристично за Каспиското Езеро како хидрографски објект, а што како сливно подрачје?
			Наведи до секоја река дали припаѓа на отворен или затворен слив! Волга _____, Рајна _____, Сена _____, Урал _____
	Ги илустрира реките по сливни подрачја.	Поврзи ги реките со сливните подрачја(пред називот на сливот внеси го бројот на реката). 1. Сена 2. Темза 3. По 4. Волга 5. Дунав ____ слив на Касписко Езеро ____ слив на Јадранско Море ____ слив на Црно Море ____ слив на Северно Море ____ слив на Атлантски Океан	

Општи карактеристики на населението и регионална поделба во Европа	ЕРУ: Ја објаснува регионалната поделба на Европа.	Ги разграничува регионите: Јужна, Западна, Северна, Средна и Источна Европа.	Користи карта и опиши до каде се границите на секој регион во Европа? 	ЗВ-2
		Демонстрира на карта за густината на населеност по региони.	Најретко населен регион во Европа е: а) Северна; б) Јужна; в) Средна Европа.	
		Прави разлика меѓу бројот на население и густината на населеност.	Кој регион е најброен, а кој е најгусто населен?	
Географски преглед по региони во Европа	РУ: Ја идентификува размештеноста на државите по региони.	Ги подредува државите по големина во сите региони во Европа.	Која држава е најголема по површина во Европа?	ЗВ-3
			Која држава е најголема во Јужна Европа? а) Шпанија; б) Италија; в) Србија.	
	РУ: Ги демонстрира природно-географските карактеристики на државите.	На карта ги демонстрира планините и низините карактеристични за државите.	Во кои држави се протегаат Алпите? Во кои држави се простира Панонската Низина?	
		Го разбира влијанието на Средоземното Море и констатира дека во најголем дел владее средоземноморска клима на Балканскиот, Пиринејскиот и Апенинскиот Полуостров.	Каква клима владее во Јужна Европа?	
		Ги наведува климатските типови во Источна Европа.	Во најсеверните делови во Источна Европа владее а) медитеранска б) поларна клима	

			<p>Ги разликува природно- географските поими по региони(релјефни, брегови и хидрографски поими).</p>	<p>Поврзи ги поимите кои се однесуваат на Јужна Европа!</p> <p>1. Босфор ___ планина 2. Сицилија ___ полуостров 3. Апенини ___ проток 4. Бледско ___ остров 5.Пиринејски ___ езеро</p>
				<p>Под А наведи држави со најразгранети , а под Б со најмалку разгранети брегови</p> <p>Грција, Хрватска, Португалија, Германија А Б</p>
			<p>Ги демонстрира реките по региони и сливни подрачја.</p>	<p>Пред името на реката напиши во кое сливно подрачје се влеваат реките од Јужна Европа.</p> <p>Вардар _____ Тибар _____ Ду- нав _____</p>
			<p>Ги набројува вештачките езера на реката Волга и глацијалните езера Ладога и Онега како најголеми во Европа.</p>	<p>Кои се најголемите леднички езера во Источна Европа?</p> <p>Вештачки езера на реката Волга се:</p>
			<p>Ја препознава реката Волга како најдолга река во Европа.</p>	<p>Која река е најдолга во Европа? а) Волга; б) Дунав; в) Урал.</p>
			<p>Го изразува влијанието на ледничката ерозија врз формирањето на многу леднички езера, фјелди и фјордови во Северна Европа.</p>	<p>Што се фјелди, а што фјордови?</p>
				<p>Како настануваат?</p> <p>За која држава се карактеристични? а) Шведска; б) Норвешка; в) Исланд.</p>
			<p>Ги објаснува растителните заедници: тундра, тајга, степа.</p>	<p>Поврзи ги поимите</p> <p>тајга густы иглолисни шуми тундра ниски тревы степа неразвиена вегетација од лишайи и мов</p>

	ЕРУ: Ја објаснува географската положба на државите по региони.	Ја објаснува поврзанооста на Црно и Северно Море преку каналот Дунав-Мајна-Рајна.	Зошто е важен каналот Дунав-Мајна-Рајна _____ на _____
			Каналот кој ги одвојува Велика Британија од Франција се вика _____.
		Илустрира за подунавските земји.	Наведи ги подунавските земји! _____
		Разбира дека патиштата, железниците, излезот на Балтичко и Северно Море, реката Дунав ја прават поволна географската положба на Средна Европа.	Кои објекти се важни за поволната географска положба на Средна Европа?
		Го разбира сообраќајното значење на Средоземното Море за државите од Јужна Европа и најважните пристаништа.	Кои се најпознатите пристаништа на бреговите на Јужна Европа?
	РУ: Ги разликува социоеографските карактеристики на регионите во Европа.	Ја разбира нерамномерната густина на населеност на државите, која се должи на природните одлики и стопанскиот развој.	Холандија, Белгија, Велика Британија и Германија се најгусто населени држави: а)да б)не
			Северноевропските земји се најслабо населени: а)да б)не
		Проценува во кои групи јазици спаѓаат јазиците што се зборуваат во земјите од Европа.	До името на народот стави ја буквата што одговара во однос на која јазична група припаѓа: романска(Р), словенска(С), германска(Г) Французи(), Холанѓани (), Руси()
	РУ: Ги објаснува стопанските карактеристики на државите по региони.	Демонстрира на стопанска карта за развиени стопански гранки по држави.	Прикажи од стопанската карта, за кои од државите се карактеристични наведените стопански гранки? Данска, Италија, Русија, Швајцарија прехранбена индустрија, банкарство, туризам, енергетика
		Се изразува со свои зборови за разместеноста на природните богатства на државите во Средна Европа.	Што е основа за стопанскиот развој во Средна Европа?
На карта ги покажува најразвиените индустриски центри во Русија и Украина.		Покажи ги на карта најразвиените индустриски центри во Источна Европа!	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА АЗИЈА, АФРИКА, АМЕРИКА, АВСТРАЛИЈА И ПОЛАРНИ ОБЛАСТИ	ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА АЗИЈА	ЕРУ: Се изразува со сопствени зборови за релјефот на Азија.	Стекнува претстава за настанувањето на Хималајската планинска верига и највисокиот врв во светот.	Кој е највисокиот врв во светот и каде се наоѓа? а) Монт Еверест; б) Мон Блан; в) Аконкагва.	3Г-1
			Ги покажува на карта позначајните релјефни облици.	Покажи ги на карта наведените релјефни форми: Хималаи Месопотамија, Алтај, Каракорум.	
			Демонстрира за климата и климатските области. Ги издвојува климатските области со најмали и најголеми количества врнежи.	Кои климатски фактори влијаат на климата во Азија? Дополни ја реченицата! Најголеми количества врнежи има во _____ област, а најмали во _____ област.	
			Објаснува како влијаат климатските фактори врз формирањето на климата во Азија.	Според географската ширина, во колку топлински појаси влегува Азија : а) 5 ; б) 2; в) 3.	
		РУ: Ги разликува климатските фактори и ги дефинира климатските типови на Азија.	Ги објаснува карактеристиките на климатските типови.	Дополни ја реченицата! Летниот монсун дува од Индискиот Океан и носи _____, а зимскиот од копно и носи _____ и свежо време.	
	Ги разликува различните видови на ветрови: монсуни, тајфуни, цунами.	Поврзи ги географските поими и нивното значење! а) тајфун _____ б) цунами _____ в) монсун _____ 1. високи морски бранови 2. разорни ветрови 3. периодични ветрови			

		<p>РУ: Ги издвојува хидрографските објекти според нивните специфичности.</p>	<p>Дискутира за водните ресурси на континентот. Ја разбира географската разместеност на хидрографските објекти: Јангценкјанг, Ганг, Бајкалско Езеро, Мртво Море.</p>	<p>На карта покажи ги најкарактеристичните хидрографски објекти (Јангценкјанг, Ганг, Бајкалско Езеро, Мртво Море) По што е познат секој од нив?</p>								
		<p>Ги наведува реките на кои сливни подрачја припаѓаат.</p>	<p>Во табелата поврзи ја реката со сливното подрачје!</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>река</th> <th>слив(море, океан)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Хоанг хо</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Об</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ганг</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Енисеј</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	река	слив(море, океан)	Хоанг хо		Об		Ганг		Енисеј
	река	слив(море, океан)										
	Хоанг хо											
Об												
Ганг												
Енисеј												
<p>Општи карактеристики на населението на Азија</p>	<p>ЕРУ: Ги идентификува најголемите градски агломерации во Азија.</p>	<p>Ги набројува и идентификува најбројните градски агломерации во Азија.</p>	<p>Наброј ги поголемите агломерации во Азија! Идентификувај ги на карта милионските градови: Токио, Мумбај, Шангај, Џакарта, Калкута, Њу Делхи, Манила. Во кои држави се наоѓаат наведените градови?</p>									
	<p>РУ: Ги разликува различните религии во Азија.</p>	<p>Прави разлика меѓу будизам, хиндуизам и ислам како религии кои преовладуваат во Азија.</p>	<p>Во кои региони се исповеда хиндуизмот, будизмот и исламот?</p>									
		<p>Ги објаснува религиите кои преовладуваат во одредени држави.</p>	<p>Поврзи ја државата со религијата која најмногу се исповеда!</p> <p>а) ___ Кина 1.ислам б) ___ Иран 2.хиндуизам в) ___ Индија 3.будизам г) ___ Јапонија 4.шинтоизам</p>									

	Регионален преглед на државите во Азија	РУ: Разликува држави во различни региони.	Разликува континентални , островски и полуостровски земји во Азија.	Најголема островска држава во Азија е _____.	ЗГ-3 ЗГ-4
			Демонстрира на карта за држави.	Претстави ја Индија на карта!	
			Проценува географски карактеристики и природни богатства на Југозападна Азија.	Кои територии во Азија се сметаат за најбогати со нафта? а) Југозападна Азија б) Југоисточна Азија в) Централна Азија	
	Природно-географски карактеристики на Африка	РУ: Илустрира кои делови од Африка биле најпрво истражувани и колонизирани.	Ги истражува и открива фазите за откривање на Африка.	Кои делови од Африка биле најнапред познати и истражени од народите во Европа и Азија? 	
			Проценува за големината на Африка.	Површината на Африка изнесува _____ км ² .	
		РУ: Конструира слика за големината на Африка во однос на другите континенти.	Именува континенти од Стар и Нов Свет.	Во која група на континенти спаѓа Африка, според откривањето и населувањето? а) Стар Свет б) Нов Свет	

		<p>РУ: Со сопствени зборови се изразува за природните одлики на Африка.</p>	<p>Објаснува за конкретни географски поими кои се однесуваат на Африканскиот континент(проатоци, канали, полуострови, пустини итн).</p>	<p>Дополни ги објаснувањата за географските поими!</p> <p>а) Атлас _____ б) Сахара _____ в) Нил _____ г) Малави _____ д) Килиманџаро _____ е) Гибралтар _____</p>	
			<p>Го проценува влијанието на климатските фактори.</p>	<p>Која ладна морска струја тече покрај југозападниот дел од Африка?</p> <p>а) Канарска; б) Мозамбичка; в) Бенгалска.</p>	
			<p>Ги објаснува карактеристиките на различни климатско-вегетациски појаси.</p>	<p>Во која од наведените климатско- вегетациски области во Африка припаѓаат прашумите?</p> <p>а) екваторска; б) тропска в) пустинска</p>	
			<p>Илустрира за реките и езерата и демонстрира за разместеноста на реките по сливни подрачја .</p>	<p>На која река се наоѓа Викториниот Водопад?</p> <p>а) Нил; б) Конго; в) Замбези; г) Лимпопо.</p>	

	Општи карактеристики на населението на Африка		Препознава основни карактеристики(бројно движење, природен прираст, густина на населеност)	Континентот Африка според бројот на население се смета за: а) густо населен б) ретко населен	ЗГ-5
		РУ: Ги осознава и опишува основните карактеристики на населението на Африка.	Прави преглед за бројноста на населението и густината на населеност.	Потцртај ги само најгусто населените области во Африка од наведените! Долината на реката Нил, Јужноафриканската република, Сахара, екваторските шуми.	
			Ги идентификува регионите со низок и висок природен прираст.	Каков е природниот прираст во Африка? а) висок б) низок	
		Објаснува за присуството на голем број јазици, религии, традиции и обичаи во Африка.	Го објаснува присуството на бројни етнички групи, јазици и религии.	Каде живеат Бедуините? а) Северна Африка б) Јужна Африка в) Источна Африка	
Регионален преглед на државите во Африка	РУ: Ги демонстрира на карта државите по региони.	Ја демонстрира на карта местоположбата на државите по региони.	<p>Пронајди ги државите обележани со броеви и впиши ги на соодветните места!</p> 	ЗГ-6	

	Природно- географски карактеристики на Америка	РУ: Дискутира за откривањето на Новиот Свет.	Дискутира за главните европски доселеници и колонизатори на Америка(Англичаните, Французите, Холанѓаните, Шпанците и Португалците).	Каде се одвивала колонизацијата на Шпанците и Португалците на американското копно? а) Средна и Јужна Америка б) Северна Америка в) Средна Америка	ЗГ-7	
			Илустрира за границите и големината.	Кој канал го крсти патот околу Јужна Америка? а) Панамскиот; б) Суецкиот; в) Ла Манш.		
			Прави преглед за големината во однос на другите континенти.	Колку изнесува површината на Северна Америка? а) 23 мил.км ² ; б)18 мил.км ² ; в) 32 мил.км ² .		
		Ги објаснува и покажува на карта границите, релјефните форми, климатските области и хидрографските објекти во Северна и Јужна Америка.	На карта го објаснува и покажува релјефот на Америка.	Внеси ги на соодветни места релјефните облици на релјефот и бреговата разгранетост на Северна и Јужна Америка! 		
			Го проценува влијанието на климатските фактори и ги објаснува климатските појаси и разместеноста на растителниот и животинскиот свет.	Направи дополнување на климатските области во која припаѓаат наведените растенија и животни: тундра _____ савасаи _____ морж _____ скорпии _____		
			Ја покажува разместеноста на реките и езерата во Северна и Јужна Америка.	На страна А се дадени реките, а на страна Б напиши во кое сливно подрачје припаѓаат! А _____ Б _____ Колорадо _____ Рио Гранде _____ Мисисипи _____ Амазон _____ Макензи _____		

	Општи карактеристики на населението на Америка	<p>Го распознава домородното население и доселениците на американското копно.</p>	<p>Го разликува домородното население Ацтеки, Маи и Инки кои доживеале највисок степен на развој на Индијанците и за Ескимите.</p>	<p>Како се вика староседелското население во Америка?</p> <p>а) Индијанци и Ескимите; б) Аборицини; в) Бербери.</p>	ЗГ-8										
		<p>Има сознанија за различните народи, раси и јазици во Америка.</p>	<p>Кои Индијанци доживеале највисок степен на материјална култура? а) Ацтеки; б) Бедуини; в) Пигмејци.</p> <p>Дополни, со мешање на кои народи настанале народносните групи, мелези? Местиси _____ и _____ Мулати _____ и _____ Замбоси _____ и _____</p>												
	Регионален преглед на државите во Америка	<p>Покажува на карта за разместеноста и карактеристиките на региите и поголемите држави во Америка.</p>	<p>Ги покажува најголемите држави во Америка и нивните главни градови.</p>	<p>Напиши ги главните градови на наведените држави во табелата.</p> <table border="1" data-bbox="1355 869 1971 1085"> <thead> <tr> <th>Држава</th> <th>Главен град</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Бразил</td> <td></td> </tr> <tr> <td>САД</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Канада</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Аргентина</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Држава	Главен град	Бразил		САД		Канада		Аргентина		ЗГ-9
		Држава	Главен град												
Бразил															
САД															
Канада															
Аргентина															
<p>Ја проценува различната стопанска развиеност на континентите и државите на Америка.</p>	<p>Ја проценува разликата меѓу државите во нивната стопанска развиеност.</p>	<p>Наброј ги најразвиените држави во Северна и Јужна Америка!</p> <p>Кои видови индустрија се најразвиени во Бразил и Аргентина?</p>													

Природно- географски карактеристики на Австралија со Океанија	РУ: Ги опишува границите, големината и природните одлики на Австралија со Океанија.	Илустрира за границите и големината на Австралија и Океанија.	До кој континент е најблизу Австралија? а) Азија; б) Америка; в) Африка.	ЗГ-10
		Ги опишува најкарактеристичните климатски типови во Австралија.	Опиши ја климата во Австралија со помош на климатската карта! 	
			Каде се застапени тропската, пустинската и суптропската клима како најкарактеристични?	
		Општи карактеристики на населението на Австралија со Океанија	РУ: Објаснува за причините за нееднаква густина на населеност.	Ги објаснува најретко и најгусто населените делови во Австралија според картата.
Регионален преглед на државите во Австралија со Океанија	РУ: Ги препознава регионите и поголемите држави.	Ги препознава поголемите држави и поголемите острови во Океанија .	Внеси ги на картата Австралија , Нов Зеланд и поголемите острови од Океанија.	ЗГ-12
Природно -географски карактеристики, население и истражувања на Поларните области	РУ: Објаснува за границите, големината и природните одлики на поларните области, Арктик и Антарктик.	Илустрира за границите и големината на поларните области.	Колку изнесува површината на Антарктикот? а) 25 мил.км ² ; б) 35мил.км ² ; в) 18мил.км ² .	ЗГ-13
		Осознава на кој начин менувањето на климата во поларните области влијае врз целокупниот жив свет.	Како влијаат климатските промени врз намалувањето на популацијата на поларните мечки?	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА	ВСЕЛЕНА И ВСЕЛЕНСКИ ТЕЛА	РУ: Ги разликува, класифицира и истражува вселенските тела.	Ги класифицира небесните тела според оддалеченоста од Сонцето.	Земјата се наоѓа помеѓу планетите: а) Венера и Марс б) Меркур и Сатурн в) Уран и Нептун	4А-1
			Класифицира и групира небесни тела според нивните заеднички карактеристики во вселената.	Кои од наведените небесни тела се светли? а) метеор б) Сонце в) комета	
			Создава заклучоци за месечинските мени.	Наведи ги месечинските фази: _____ _____ и _____.	
			Ги разликува месечевите мени според времетраењето и изгледот.	После колку дена од млада месечина, се јавува прва четвртина? а) 7 дена; б) 21 ден; в) 28 дена; г) 14 дена.	
			Разговара за оддалеченоста на Земјата од другите небески тела.	Земјата од Сонцето е оддалечена: а) 50 мил. Км; б) 150 мил. Км; в) 250 мил. Км.	

	Планетата Земја	<p>РУ: Ја проценува големината на Земјата.</p>	<p>Ја осознава големината на планетата Земја.</p>	<p>Колку изнесува вкупната површина на Земјата? а) 420 мил. км²; б) 510 мил. км²; в) 620 мил. км²:</p>	<p>4А-2</p>
		<p>РУ: Создава заклучоци за последиците од дневното и годишното движење на Земјата.</p>	<p>Ги објаснува последиците од земјината ротација и земјината револуција преку зададени примери.</p>	<p>Ако во Скопје е 12 часот колку е во Торонто? а) 8 часот; б) 6 часот; в) 3 часот.</p>	
			<p>Права разлика во последиците меѓу дневното и годишното движење.</p>	<p>Колку пати Сонцето се наоѓа во зенитот над екваторот во текот на годината? а) 4 б) 3 в) 2 г) 1</p>	
				<p>Во кој топлински појас е вечна зима? а) жешкиот појас б) студениот појас в) умерениот појас</p>	
				<p>Кога кај нас е лето, во Австралија кое годишно време е? а) лето б) зима в) есен</p>	
				<p>Која е најточната констатација за жешкиот топлински појас? а) има богат растителен и животински свет б) сончевите зраци паѓаат под прав агол в) паѓа големо количество врнежи</p>	
			<p>Ја разбира поврзаноста на земјината револуција и топлинските појаси.</p>	<p>Земјината оска е наведната спрема еклиптиката под агол од: а) 66 ° и 33 ; б) 66 ° и 17 ; в) 23 ° и 27 .</p>	
				<p>На кој датум на јужната полутопка започнува пролет? а) 22 декември б) 23 септември в) 21 март</p>	
			<p>Ги разликува промените на годишните времиња преку давање конкретни примери.</p>	<p>Во кој топлински појас спаѓа Р. Северна Македонија? а) северен умерен; б) жежок; в) северен студен.</p>	

		<p>РУ: На карта ги покажува географската ширина и должина .</p>	<p>Пронаоѓа напоредници и меридијани, географска ширина и должина на географска карта.</p>	<p>Географската ширина се мери со степени: а) од 0 до 180° источно и западно од гриничкиот меридијан б) од 0 до 90° северно и јужно од екваторот в) од 0 до 180° северно и јужно од гриничкиот меридијан</p>	
				<p>Низ кои континенти поминува екваторот?</p>	
			<p>Ја определува географската ширина и должина на држави и континенти.</p>	<p>Определи на физичко-географската карта каква ГШ и ГД има Р. Северна Македонија!</p>	
Ориентација на Земјата		<p>ЕРУ: Го разбира значењето на поимот размер, неговата примена на карта и нивната поделба.</p>	<p>Ги разликува видовите на карти според размерот.</p>	<p>Со кој размер се изработуваат топографските карти? а) 1: 100 до 1:10 000 б) 1: 10 000 до 1:500 000 в) 1: 500 000 до 1: 40 000 000</p>	4А-3
			<p>Ја објаснува поделбата на картите според содржината (на физички, политички и стопански карти) и размерот(планови, топографски и географски карти).</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Картите според содржината се делат на: а) физички, политички и стопански б) планови, топографски и географски</p>	
			<p>Ги класифицира географските карти според содржината.</p>	<p>Како се нарекуваат картите на кои се прикажани државите и главните градови? а) планови; б) политички; в) сообраќајни.</p>	

			Применува размер на карта и разграничува бројчан и графички размер.	<p>На карта со размер Р 1:1 150 000 растојанието меѓу 2 населени места е 7 см. Колкаво ќе биде растојанието во реалноста помеѓу тие две места изразено во километри.</p> <p>а) околу 800 км б) околу 80 км в) околу 16,4 км г) околу 164 км</p>	
				<p>На карта на Р. Северна Македонија со размер 1:1.500000, 1 см на карта во природа претставува од 15 км. Со помош на карта утврди го најкраткото растојание меѓу Скопје и Охрид!</p>	
	РУ: Претставува релјеф со бои и изохипси.	Го претставува релјефот со помош на бои и изохипси на физичка и топографска карта.	<p>На која карта се претставува релјефот со помош на изохипси?</p> <p>а) топографска; б) географска; в) политичка.</p>		
	Камена обвивка на Земјата (Литосфера)		Ги разликува тектонските, вулканските и урвинските земјотреси.	Колку типови на земјотреси се појавуваат на Земјата? а) 2; б)3; в) 4.	4А-4
ЕРУ: Ги разликува различните видови на земјотреси и вулкани и инструментите за нивно мерење.		Ги објаснува сеизмичките скали: Рихтерова и Меркалиева.	Земјотресот во хипоцентарот се мери со сеизмограф, според а) тектонска скала б) Рихтерова скала в) Меркалиева скала		
РУ: Ги објаснува и класифицира различните видови на ерозија под дејство на надворешните сили.		Ги класифицира надворешните сили и различните видови на ерозија.	Кој поим напишан од левата страна соодветствува со поимот од десната страна! а)абразија/ работа на ледник б)флувијална/работа на речна вода в)глатијална/ работа на ветер г)еолска /работа на морски бранови		

		<p>РУ: Ги разликува и именува карпите според настанокот.</p>	<p>Ги класифицира седиментните, метаморфните и вулканските(магматски) карпи.</p>	<p>Има два точни одговора! Карпите се распаѓаат поради : а) смрзната вода б) атмосфера в) киселина г) литосфера д) ротација г) револуција</p>	<p>Наведените видови на карпи, во кој вид на карпи спаѓаат, според настанокот :</p> <table border="1"> <tr> <td>карпа</td> <td>вид на карпа според настанок</td> </tr> <tr> <td>варовник</td> <td></td> </tr> <tr> <td>глина</td> <td></td> </tr> <tr> <td>гнајс</td> <td></td> </tr> <tr> <td>гранит</td> <td></td> </tr> </table>	карпа	вид на карпа според настанок	варовник		глина		гнајс		гранит	
				карпа		вид на карпа според настанок									
		варовник													
		глина													
		гнајс													
		гранит													
<p>РУ: Споредува континенти според местоположбата и големината.</p>	<p>Го споредува распоредот на копнените површини на Земјината топка.</p>	<p>Копнените површини на Земјата зафаќаат: а) 510 мил км² б) 361 мил км² в) 149 мил.км²</p>	<p>Каде има повеќе копно на западната или источната полутопка?</p>												
		<p>Споредува и подредува континенти по големина.</p>	<p>Подреди ги по големина континентите! _____ _____</p>	<p>Внеси ги континентите на соодветните места според големината што ја зафаќаат! _____ 9 мил.км², _____ 30 мил.км², _____ 10 мил.км².</p>											
	<p>Разликува најквалитетна почва богата со хумус и најсиромашна почва?</p>		<p>Која е најплодна почва? а) солена; б) песоклива; в) црница.</p>												
		<p>Ја изнаоѓа практичната примена на видовите почви.</p>	<p>Наброј ги видовите на почви за одгледување на градинарски култури</p>												

	Водена обвивка на Земјата (Хидросфера)	РУ: Ги препознава факторите кои директно влијаат за движењата на морската вода.	Го објаснува настанувањето на брановите, морските струи, плима и осека.	Морските струи настануваат поради појавата на кои ветрови: а) топлиите; б) постојаните; в) периодичните.	4А-5
				Како влијаат топлиите и ладните морски струи врз климата на едно место? Како се нарекуваат високите бранови предизвикани од земјотреси и подводни вулкани? а) цунами; б) вардарец; в) тајфун.	
	РУ: Го опишува настанувањето на реките и езерата и ги објаснува нивните елементи.	Го опишува настанокот на реките и нивните карактеристики(клисура, кањон, меандра, ада, речно корито, вододелница, утока)	Како се вика последниот дел од речното корито пред да се влие реката? а) утока; б) меандра; в) извор.		
Воздушна обвивка на Земјата (Атмосфера)	РУ: Ги толкува факторите кои влијаат на движењето на воздухот и видовите ветрови.	Толкува за температурата, влажноста на воздухот и надморската височина како фактори за различен притисок.	Ги објаснува видовите на ветрови во зависност од времетраењето и просторот каде се појавуваат.	Кога се качувате на поголема надморска височина воздушниот притисок: а) се намалува б) се зголемува	4А-6
				Во нашата земја еден од најпознатите ветрови е: а) пасати б) западни ветрови в) вардарец г) кошава Кои ветрови дуваат во Јужна и Југоисточна Азија , во лето од море кон копно, во зима во обратен правец? а) монсуни; б) пасати; в) тајфуни.	

		<p>РУ: Ги дискутира видовите врнежи и нивниот распоред на Земјата.</p>	<p>Дискутира за нееднаквиот распоред на врнежите во различни климатски типови .</p>	<p>Во кој климатски тип има најголемо испарување и големо количество на врнежи? а) континентален б) монсунски в) средоземноморски г) пустински</p>		
			<p>Ги класифицира врнежите формирани во облаците и на Земјината површина.</p>	<p>Кој вид на атмосферски талог не припаѓа во групата? а) роса; б) слана; в) иње; г) снег.</p>		
		<p>РУ: Ја опишува територијалната разместеност и главните карактеристики на климатските типови.</p>	<p>Ги опишува главните карактеристики на климатските типови и нивната застапеност.</p>	<p>Во жешкиот топлински појас застапени се: _____ _____, _____ и _____.</p>		<p>Кој климатски тип не припаѓа на умерениот климатски појас ? а) средоземноморски б) континентален в) супполарен г) умерено-континентален</p>
				<p>Како се вика климатскиот тип кој се одликува со големи количества врнежи, високи температури и густы непроодни шуми? а) континентален б) монсунски в) средоземноморски г) екваторски</p>		

Сфера на органскиот свет (Биосфера)	РУ: Ја разликува географската разместеност на растителниот и животинскиот свет по климатски типови.	Разликува застапеност на растителните и животинските заедници, во различни климатски типови и на различни континенти.	Која растителна заедница ја нема во Африка? а) тајга б) степа в) савана г) прашума	4А-7
	РУ: Опишува и демонстрира за густината на населеност на Земјата.	Ја опишува густината на населеност на Земјата.	Каде се наоѓаат прериите? а) Северна Америка; б) Африка, в) Антарктик.	
			Колкава е средната густина на населението на Земјата? а) 15 ж/км ² б) 50 ж/км ² в) 5 ж/км ² г) 85 ж/км ²	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ПРИРОДНО ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	ЕРУ: Ја разликува големината на Р. Северна Македонија во нејзините етнички и државни граници.	Ја разликува големината на Р. Северна Македонија во етнички и државни граници.	Колку изнесува површината на Р. Северна Македонија во етнички граници? а) 25.713 км ² ; б) 68. 451 км ² ; в) 20.500 км ² .	4Б-1
		РУ: Ја разликува граничната линија и граничните премини на Р. Северна Македонија кон соседните држави.	Ги наведува граничните премини кон соседните држави на Р. Северна Македонија.	На линиите допиши ги државите кон кои се наоѓаат наведените гранични премини! Деве Баир _____ Богородица _____ Ќафасан _____ Табановце _____	

		<p>ЕРУ: Ги класифицира, споредува и чита релјефните облици на географска карта.</p>	<p>Ги класифицира различните релјефни облици.</p>	<p>Поврзи ги со линии наведените топоними од левата страна, со поимите од десната страна што соодветствуваат на нив!</p> <table border="0"> <tr> <td>Тиквешка</td> <td>планина</td> </tr> <tr> <td>Треска</td> <td>котлина</td> </tr> <tr> <td>Стогово</td> <td>река</td> </tr> <tr> <td>Кајмакчалан</td> <td>врв</td> </tr> </table>	Тиквешка	планина	Треска	котлина	Стогово	река	Кајмакчалан	врв
		Тиквешка	планина									
		Треска	котлина									
		Стогово	река									
Кајмакчалан	врв											
<p>Ги пронаоѓа планините, котлините и клисурите на географска карта.</p>	<p>Напиши ги на линиите клисурите низ кои поминува реката Вардар во границите на Р. Северна Македонија!</p> <p>_____ и _____</p>											
<p>РУ: Ги дискутира различните типови релјеф.</p>	<p>Објаснува за различни типови на релјеф (ерозивни и акумулативни).</p>	<p>Заокружи кој од наведените релјефни форми не постои во Р. Северна Македонија!</p> <p>а) пештера; б) карстно поле; в) алувијална рамнина; г) фјорд.</p>										
<p>РУ: Ги класифицира релјефните форми според внатрешните и надворешните сили.</p>	<p>Ги класифицира релјефните облици настанати под дејство на внатрешните и надворешните сили.</p>	<p>Кои сили го формираат релјефот? Котлините и планините се настанати под дејство на _____ сили, а речните долини под дејство на _____ сили.</p>										

		<p>РУ: Ги класифицира метеоролошките елементи и појави за различни климатски типови.</p>	<p>Ги класифицира котлините со иста температура и врнежи.</p>	<p>Најврнежлива Котлина е _____, а најсушна е _____.</p>
			<p>Прави разлика меѓу климатските типови, во одредени делови во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Објасни која е разликата меѓу Овчеполската и Струмичката Котлина, во однос на климата!</p>
			<p>Ги објаснува и анализира климатските елементи во текот на годината и по одделни региони во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Во кои периоди од годината има најголемо количество врнежи во Р. Северна Македонија? а) есен и зима; б) пролет и зима; в) пролет и есен.</p>
			<p>Демонстрира на карта и анализира за правецот на дување на ветровите во Р. Северна Македонија.</p>	<p>По долината на реката Вардар дуваат ветровите _____ и _____.</p> <p>Покажи го на карта правецот на дување на ветровите - вардарец и југо!</p>

		<p>РУ: Ги класифицира природните води според местото каде се наоѓаат.</p>	<p>Ги класифицира езерата според настанокот во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Покажи ги на географска карта вештачките езера и на кои реки се изградени тие.</p> <p>Дадени се имињата на вештачките езера, допиши на кои реки се изградени!</p> <p>а) Дебарско Езеро _____</p> <p>б) Езеро Матка _____</p> <p>в) Тиквешко Езеро _____</p>	
			<p>Ги класифицира реките и речните сливови во Р. Северна Македонија.</p>	<p>На јадранскиот речен слив припаѓа реката ?</p> <p>а) Црн Дрим; б) Треска;</p> <p>в) Струмица.</p>	
			<p>Ги споредува езерата според нивниот настанок и големина.</p>	<p>Охридското Езеро зафаќа површина од _____ км² и се наоѓа помеѓу планините _____ и _____.</p> <p>Според настанокот на басенот спаѓа во групата на _____ езера.</p>	
	<p>Население и населби во Република Северна Македонија</p>	<p>ЕРУ: Ги разликува, пресметува и споредува густината на населеност.</p>	<p>Ја пресметува густината на населеност и природен прираст на одредена територија.</p>	<p>Колку изнесува густината на населеност на Р. Северна Македонија ако има 2.042.316 жители и 25.713 км² површина?</p>	<p>4Б-2</p>
			<p>Прави разлика меѓу градовите во однос на природниот прираст.</p>	<p>Кој град се издвојува со висок природен прираст?</p> <p>а) Тетово; б) Велес; в) Штип.</p>	
			<p>Го споредува и анализира соодносот меѓу градското и селското население низ пописните години.</p>	<p>Направи споредба во учеството на градското и селското население во 1948 и 2002 година!</p>	

		<p>РУ: Ги споредува, класифицира и разликува градските и селските населби во Р. Северна Македонија.</p>	<p>Ги споредува градовите и селата според бројот на жители и големината.</p>	<p>Кој од наведените градови е голем град: а) Прилеп; б) Велес; в) Берово.</p>
			<p>Ги класифицира градовите и селата според нивните функции.</p>	<p>Со какви функции располагаат градовите во нашата земја?</p>
				<p>Кои од наведените одлики за населби се функции? а) селски населби; б)индустриски населби; в) градски населби.</p>
			<p>Дискутира за меѓусебната зависност на градските и селските населби.</p>	<p>Каква е економската зависност меѓу селата и градовите?</p>
			<p>Ги бара разликите и сличностите во изгледот на градовите и селата со стара и нова архитектура(изглед).</p>	<p>Која е сличноста во изгледот меѓу Галичник и Охрид?</p>

	Економско-географски карактеристики на Република Северна Македонија	РУ: Ги разликува, класифицира и објаснува стопанските дејности и стопанските гранки по сектори.	Ги класифицира примарните, секундарните и терцијарните дејности.	Во табелата направени се грешки при групирање на стопанските гранки. Пронајди ги грешките и обележи ги со x! примарен земјоделство сообраќај секундарен индустрија култура терцијарен трговија шумарство	4Б-3
		Дава заклучок за влијанието на природните и на општествените фактори за развојот на стопанството во Р. Северна Македонија.	Како влијае климата врз стопанските гранки?		
			Кои општествени фактори недостасуваат за унапредување на стопанството во Р. Северна Македонија? а) капитал; б) работна сила; в) здравствена заштита.		
			Кои се предусловите во Р. Северна Македонија за развиено земјоделство?		
			На стопанска карта на Р. Северна Македонија, покажи каде е разместена текстилната индустрија!		
		Создава јасна слика за развојот на одделни стопански гранки.			
		На стопанска карта на Р. Северна Македонија ја покажува разместеноста на стопанските гранки.	Поврзи ја фабриката со градот во кој се наоѓа! Гранит Прилеп Микрон Скопје Алкалоид Кавадарци Тиквеш Скопје		

			<p>Ги класифицира земјоделските гранки.</p>	<p>Во која примарна гранка спаѓаат полјоделството, овоштарството и лозарството? а) земјоделство; б) трговија; в) индустрија.</p>
			<p>Ја споредува застапеноста меѓу одделни земјоделски гранки.</p>	<p>Кои земјоделски култури се најодгледувани во Р. Северна Македонија?</p>
		<p>РУ: Создава јасна слика за значењето, местоположбата и класификацијата на хидро и термоенергијата и нивниот потенцијал.</p>	<p>Ја разликува разместеноста на најголемите хидроцентрали и термоцентрали.</p>	<p>Во Македонија термоцентрали се во близина на градовите: _____ и _____.</p>
			<p>Ги класифицира хидроенергетските и другите извори на енергија.</p>	<p>Напишете ги хидроцентрали на кои реки се изградени? хидроцентра-ла река Тиквеш Шпиље Козјак</p>

		<p>РУ: Ги споредува, класифицира и разликува видовите на сообраќај, туризам, трговија и нивното значење.</p>	<p>Класифицира видови на сообраќај, туризам и трговија. Го разликува сообраќајот според застапеноста на превозот на патниците и стоката.</p>	<p>Како се дели сообраќајот според функциите што ги врши? а) градски и селски б) товарен и патнички в) воден, воздушен и копнен</p>	
			<p>Разликува елементи и услови за развој на сообраќајот, туризмот и трговијата.</p>	<p>Допиши на линијата кои се елементите а кои условите без кои не може да постои туризмот? а) _____ се патување, престој и потрошувачка. б) _____ се пари, инфраструктура, превозни средства и слободно време.</p>	
			<p>Заклучува за значењето на сообраќајот, трговијата и туризмот во севкупниот развој на нашата земја.</p>	<p>Кои фактори влијаат за развој на сообраќајот во Р. Северна Македонија? Каков вид на туризам е развиен во наведените туристички места? Охрид _____, Крушево _____ Косоврасти _____</p>	

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА ЕВРОПА	ПРИРОДНО- ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕВРОПА	<p>ЕРУ: На географска карта ја објаснува местоположбата на Европа во однос на екваторот и Гринич.</p>	<p>Одредува на која Земјина полутопка се наоѓа Европа според почетниот напоредник, екватор и почетниот меридијан, Гринич.</p>	<p>На која Земјина полутопка се наоѓа Европа според екваторот? а) Северна б) Јужна</p>	4B-1
			<p>Прави класификација за големината на Европа во однос на другите континенти на Земјата.</p>	<p>Во однос на Гринич, каква географската должина има Европа? а) источна должина б) западна должина в) источна и западна должина</p>	
		<p>РУ: Го подредува континентот Европа по површина.</p>	<p>Колку изнесува површината на Европа ? -----км².</p>		

	РУ: Ја опишува бреговата линија на Европа.	Ги разликува облиците на бреговата разгранетост.	Поврзи ги правилно топонимите, со нивното значење: Босфор проток Ла Манш залив Лионски канал
			Кој канал ја одвојува Велика Британија од Франција? -----
			Балтичко Море ги формира _____ и _____ залив.
	РУ: Ги разликува релјефните форми според настанокот и местоположбата.	Ги класифицира релјефните форми според местоположбата.	Панонската Низина се наоѓа на : а) Балканскиот Полуостров б) Пиринејскиот Полуостров в) Апенинскиот Полуостров
			Во која држава не се протегаат Алпите? а) Италија; б) Франција; в) Полска.
	ЕРУ: Ги разликува и категоризира климатските фактори.	Определува дека Европа влегува во северниот умерен и северниот студен топлински појас.	Во кои топлински појаси влегува континентот Европа?
На кој топлински појас не припаѓа Европа? а) северен умерен б) јужен умерен в) северен студен			
	Го објаснува влијанието на географската ширина, распоредот на водата и копното, релјефот, близината на морињата и океаните морските струи, воздушните маси врз формирањето на климатските типови.	Голфската струја тече низ: а) Средоземно Море б) Северен Леден Океан в) Атлантски Океан	

	РУ: Дава осврт за различни климатски типови и климатско вегетациски области во Европа.	Ги дефинира главните одлики на климатските типови.	За кој климатски тип станува збор според наведените одлики: Многу ниски температури, долги и студени зими и кратки и свежи лета. а) поларен б)средоземноморски в) континентален
		Доаѓа до свои заклучоци за разликите во климатските типови по одделни региони.	Која е разликата меѓу Скандинавскиот и Пиринејскиот Полуостров, во однос на климата?
		Ги поврзува растителните заедници со климатските типови.	За кои климатски типови се карактеристични наведените растителни заедници? тундра _____ макии _____
	РУ: Го вреднува економското значење на реките и езерата.	Го проценува сообраќајното значење на реките и каналите врз поврзаноста на земјите и регионите.	Какво е сообраќајното значење на реката Дунав?
			Кои држави ги поврзува реката Дунав?
		Ја разбира искористеноста на водата од езерата за пловидба, наводнување, производство на електрична енергија, развој на туризмот, односно нивното стопанско значење.	За што се користат езерата и какво е нивното стопанско значење?
		Ги пронаоѓа поголемите езера и реки на географската карта на Европа.	Најголемо езеро во Европа е: а) Касписко; б) Скадарско; в) Ладога. Кои држави се издвојуваат со најголем број на езера?

	Социогеографски карактеристики на Европа	<p>ЕРУ: Ја споредува бројноста на Европа со другите континентите.</p>	<p>Прави класификација за населението на Европа во однос на другите континенти на Земјата.</p>	<p>На кое место се наоѓа Европа според бројот на жители?</p>	<p>4В-2</p>
		<p>РУ: Ги класифицира државите по региони.</p>	<p>Скицира држави во Европа на нема карта.</p>	<p>На соодветно место во нема карта, внеси ги државите од Северна Европа!</p>	
				<p>Кои држави влегуваат во Јужна Европа(потцртај ги државите) Словенија, Бугарија, Италија, Финска, Белгија, Русија.</p>	
		<p>РУ: Ги објаснува државните уредувања на државите во Европа.</p>	<p>Ги дискутира државните уредувања на државите во секој регион(кралство, република, кнежевство).</p>	<p>Од наведените држави, заокружи ги државите кои по своето државно уредување се кралство! Франција, Шпанија, Холандија, Норвешка, Србија, Германија</p>	
		<p>РУ: Ја објаснува регионалната поделба, државите и главните градови.</p>	<p>Ги покажува на карта поголемите градови по држави.</p>	<p>Во кои држави се наоѓаат наведените градови: Берлин ----- Сараево ----- Прага -----</p>	
			<p>Ги објаснува поимите агломерации и конурбации и дава примери.</p>	<p>Допиши на линиите кои од наведените топоними претставува агломерација или конурбација ! Рур _____ Мадрид _____ Манчестер _____ Лисабон _____</p>	
<p>РУ: Ги класифицира социо- географските карактеристики на населението.</p>	<p>Прави сличности и разлики во јазичните и верските карактеристики на населението во Европа.</p>	<p>Која е сличноста во поглед на јазикот на кој говори населението во наведените држави! Шпанија, Италија и Романија</p>			

	Географски преглед по регионот Европа	РУ: Ги скицира државите со нивните главни градови.	На карта на Јужна Европа внесува главни градови на државите.	На соодветно место внеси ги главните градови и државите во Јужна Европа!	4В-3
			Ги покажува на карта главните градови на државите во Јужна, Северна, Источна, Западна и Средна Европа.	Поврзи држава со главен град Франција Москва Италија Прага Шпанија Рим Чешка Мадрид Русија Париз	
		РУ: Прави класификација за големината на државите и регионите во Европа и нивната географска положба.	Ја споредува големината на државите во Европа.	Кои се најголеми, а кои најмали држави во Европа?	
			Ги разликува најголемите и најмалите региони во Европа.	Подреди ги регионите по големина!	
			Пронаоѓа држави на картата кои се со поволна географска положба.	Спореди го Апенинскиот со Пиринејскиот Полуостров и најди што е заедничко во однос на географската положба!	
				Која е разликата во однос на географската положба за Шпанија и Белорусија?	
		РУ: Ги класифицира државите по државното уредување.	Ги групира државите со исто државно уредување.	Селектирај ги државите кои по своето државно уредување се кралство! Франција, Шпанија, Италија, Норвешка	
				Норвешка е кралство да/не Шведска е кралство да/не Исланд е република да/не	

		ЕРУ: Ги разликува природно-географските карактеристики меѓу државите од различни региони во Европа.	Ги споредува регионите Јужна со Северна Европа во однос на климатските одлики.	Кои се разликите во климата за државите од Јужна и Северна Европа?	
				Што е заедничко од климатски аспект за државите Грција, Италија и Шпанија?	
			Ги разбира и опишува сличностите и разликите во релјефните одлики на државите.	Што е заедничко во однос на релјефот за државите Австрија и Швајцарија?	
			Ги издвојува географските поими по држави.	Кои три збора можеш да ги употребиш за асоцијација за Шпанија(заокружи): Шар Планина, Пиринеи, Дрим, Коридо, Акропол, туризам	
				Дополни кој од географските поими во кои држави припаѓаат: Хамбург Женевско Езеро Шварцвалд Висла Рур	
				Подвлечи ја земјата со најмногу езера во Европа: Финска, Шведска, Швајцарија	

		<p>РУ: Ги класифицира поважните индустриски центри по држави.</p>	<p>Ги набројува поважните центри по држави.</p>	<p>Во кои држави се наоѓаат Москва _____ Волгоград _____ Запорожје _____ Минск _____</p>	
		<p>Напиши ја државата во која се наоѓаат наведените градови! Манчестер</p> <p>Глазгов Лион Амстердам Даблин</p>			
	<p>РУ: Ги објаснува факторите кои влијаат за развојот на стопанството во европските земји.</p>	<p>Поради владеење со морињата, развојот на индустријата, сообраќајот, природното богатство и увозот на сировини, западноевропските земји се најразвиени од стопански аспект.</p>	<p>Кои фактори влијаат за развојот на стопанството во западноевропските земји?</p>		
		<p>Поврзува како влијаат природните ресурси врз развојот на стопанството.</p>	<p>Заокружи ги најголемите природни богатства на Северна Европа: плодно земјиште, јаглен, шуми, езера, железо, камена сол</p>		
		<p>Го поврзува влијанието на поволната клима, планинските масиви, приморските центри со развојот на туризмот.</p>	<p>Југоисточниот брег на Франција, источно од реката Рона, е познат под името _____ и е карактеристичен по _____.</p>		

	РУ: Ги разликува стопанските карактеристики за државите во Европа.	Ги разликува основните производи на стопанството по кои се познати западноевропските земји..	Заокружи ја буквата пред точното тврдење, кое се однесува на стопанскиот развој на Западна Европа. А) Стопанството на Западна Европа зависи од увозот на суровини. Б) Стопанството на Западна Европа е неразвиено и застарено В) Виновата лоза се одгледува ширум Франција. Г) Индустијата на парфемии во Холандија има долга традиција.
		Ги опишува најзначајните стопански карактеристики на државите од Јужна Европа, за развојот на земјоделството, индустријата и туризмот.	Кои природни услови влијаат на развојот на туризмот како главна стопанска гранка во Грција, Италија, Шпанија и Хрватска?
		Ги спознава посебните производи по кои се одликуваат најразвиените држави.	Заокружи ги водечките производи во Франција: мобилни телефони, автомобили, парфемии, нафта, вино, дрво
		Ја оценува важноста на атомските центри, ветерниците, нафтоводите и гасоводите за развојот на енергетското производство.	Заокружи ги најголемите енергетски извори во Западна Европа: дрво, нафта, јаглен, водна сила на езерата, земјен гас
		Ги знае главните стопански карактеристики на државите.	Кои стопански гранки се развиени во Средна Европа?
			Кои се главните индустриски реони во Германија?
Ја издвојува Русија како земја со најголеми енергетски извори на јаглен, нафта и земјен гас.	Која земја од Источна Европа располага со најголеми енергетски извори? _____		

Подрачје	Тема	Резултати од учењето	Критериуми за оценување	Примери за задача	Ниво
ГЕОГРАФИЈА НА АЗИЈА, АФРИКА, АМЕРИКА, АВСТРАЛИЈА И ПОЛАРНИТЕ ОБЛАСТИ	ПРИРОДНО ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА АЗИЈА	РУ: Класифицира, споредува, објаснува за бреговите и релјефот на Азија.	Прави класификација на границите и на бреговата разгранетост на Азија.	Табеларно претстави ги морињата, заливите, полуостровите и островите од источниот брег на Азија!	4Г-1
			Го споредува регионално релјефот на Азија.	Во кој дел од Азија се застапени највисоките планини?	4 Г-2
			Објаснува за вулканската и сеизмичка активност(Огнен пацифички прстен)	Каде се протега Огнениот пацифички прстен и по што е познат?	
		ЕРУ: Ги набројува климатските типови и демонстрира на карта каде се протегаат.	Ги поврзува климатските типови со местото каде што владее тој тип на клима.	Поврзи тип на клима со подрачје каде владее тој тип(буква со бројка) А) поларна ___ 1) острови во Индонезија Б) монсунска ___ 2) Јужна и Југоисточна Азија В) екваторска ___ 3) крајниот северен дел на Азија Г) океанска ___ 4) источниот дел на Азија	
			На климатска карта го демонстрира распоредот на климатските типови.	На климатска карта на Азија, покажи го распоредот на климатските типови.	

	Општи карактеристики на населението на Азија	РУ: Ги објаснува најстарите цивилизации во Азија.	Објаснува за развиените цивилизации од древните времиња во Азија(асириска, месопотамиска, персиска, индиска, кинеска и др.)	По кои реки била развиена кинеската цивилизација? а) Инд и Ганг; б) Тигар и Еуфрат; в) Јанцекјанг и Хоанг Хо.	
		ЕРУ: Дискутира за преголемата населеност во Азија и проблемите од неа.	Дискутира за државите кои имаат голема пренаселеност и проблемите од неа.	Кои се најголемите проблеми со кои се соочува Индија?	
			Изведува заклучоци за државите во Азија, со висок природен прираст .	Која од наведените држави во Азија се истакнува со висок природен прираст? а) Индија; б) Русија; в) Монголија.	
	Регионален преглед на државите во Азија	РУ: Прави анализа на табели за бројноста и површината на државите по региони во Азија.	Прави преглед на државите во Азија во однос на нивната големина.	Која е најголема и најмала држава во Источна Азија?	4Г-3
		РУ: Дискутира за високоразвиените држави во стопански поглед.	Дискутира за државите со висок стопански развој.	Која држава се издвојува со висока технологија? а) Јапонија; б) Узбекистан; в) Оман.	
			Ги разбира и дискутира причините и последиците од брзиот економски раст на Кина .	Кои се позитивните и негативните последици од брзиот економски раст на Кина?	

	Природно-географски карактеристики на Африка	<p>ЕРУ: Стекнува сознанија за факторите кои влијаат на географската положба на Африка.</p>	<p>Ја опишува географската положба на Африка, според екваторот и Гринич и во однос на другите континенти.</p>	<p>Користи карта и опиши како влијаат океаните и морињата врз географската положба на Африка?</p>	<p>4Г-4</p>
		<p>РУ: Осознава и дискутира за големото значење на Суецкиот Канал за поволната географска положба на Африка.</p>	<p>Дискутира за големото значење на Суецкиот Канал за географската положба на Африка.</p>	<p>Заокружи го точниот одговор! Географската положба на Африка според екваторот е: а) северна и јужна географска ширина б) северна географска ширина в) јужна географска ширина</p>	
		<p>РУ: Осознава и дискутира за големото значење на Суецкиот Канал за поволната географска положба на Африка.</p>	<p>Дискутира за големото значење на Суецкиот Канал за географската положба на Африка.</p>	<p>Кој канал има најголемо значење за географската положба на Африка? а) Панамскиот; б) Суецкиот; в) Гибралтарскиот</p>	
		<p>РУ: Ги издвојува хидрографските објекти, климатските типови и растителните заедници, според нивните специфичности.</p>	<p>Ја анализира климатската карта на Африка и ги набројува климатските фактори и типови.</p>	<p>Во колку топлински појаси влегува Африка? а) три; б) два; в) пет.</p>	
			<p>Ги разликува и класифицира растителните заедници.</p>	<p>Покажи ги климатските типови кои владеат во Африка. </p>	
				<p>Како се нарекуваат високите тревни појаси во Африка ? а) степи; б) савани; в) тундри.</p>	

		<p>РУ: Го осознава големото и разновидно рудно богатство на Африка.</p>	<p>Ја открива и анализира на карта размешеноста на рудното богатство.</p>	<p>Анализирај ја картата на Африка во однос на географската размешеност на рудното богатство!</p> 	
		<p>РУ: Го согледува влијанието на природните и општествените фактори врз развојот на стопанството.</p>	<p>Ја анализира застапеноста и размешеноста на природните ресурси, наспроти стопанската неразвиеност на државите.</p>	<p>Која држава е прва по производство на злато и дијаманти? а) Јужноафриканската Република б) Египет в) Зимбабве</p>	
	<p>Општи карактеристики на населението на Африка</p>	<p>РУ: Дискутира за проблемите во Африка.</p>	<p>Ги идентификува главните егзистенцијални проблеми на африканското население (зависноста од поранешните колонијални сили, сиромаштијата, гладот, болестите, слабата здравствена заштита, ниското образовно ниво, природните катастрофи, политичката нестабилност).</p>	<p>Наброј кои се најголемите проблеми во Африка!</p>	<p>4Г-5</p>

	Регионален преглед на државите во Африка	<p>РУ: Ја анализира разместеноста на природните ресурси.</p>	<p>Објаснува за разместеноста на различните природни ресурси во Африка.</p>	<p>Која држава има најразвиено стопанство? _____</p> <p>Поврзи држава со нејзин карактеристичен производ!</p> <p>__Нигерија 1. кафе</p> <p>__Египет 2. дијаманти</p> <p>__Етиопија 3. памук</p> <p>__ЈАР 4. нафта</p>	4Г-6
		<p>РУ: Ги идентификува најголемите градски агломерации во Африка.</p>	<p>Пронаоѓа на карта држави и главни градови и поголеми градски агломерации.</p>	<p>Во која држава се наоѓаат градовите: Најроби, Момбаса и Кисуму?</p> <p>а) Јужноафриканската Република</p> <p>б) Кенија</p> <p>в) Египет</p>	
	Природно географски карактеристики на Америка	<p>РУ: Истражува за откривањето на Америка.</p>	<p>Ги дискутира големите истражувања за откривањето на Америка.</p>	<p>Опиши ги истражувањата на морепловците кои учествувале во откривањето на Америка?</p>	4Г-7
		<p>РУ: Ја одредува географската положба, големината и природните одлики на Америка.</p>	<p>Ја одредува географската положба на Америка според екваторот и Гринич и големината на Северна и Јужна Америка.</p>	<p>Заокружи ги буквите пред точниот одговор за површината, географската должина и ширина на Јужна Америка!</p> <p>а) источна географска должина</p> <p>б) северна и јужна географска ширина</p> <p>в) западна и источна географска должина</p> <p>г) 18 мил.км²</p> <p>д) јужна географска ширина</p> <p>ѓ) 23 мил.км²</p>	
			<p>Пронаоѓа области на карта богати со водни ресурси.</p>	<p>Која од наведените реки не припаѓа на атлантското сливно подрачје?</p> <p>а) Лукон; б) Мисисипи; в) Амазон.</p>	
	Општи карактеристики на населението на Америка	<p>РУ: Ја опишува географската распространетост на големите градски агломерации и мегалополиси по држави.</p>	<p>Ги идентификува најголемите градски агломерации и мегалополиси.</p>	<p>Допиши до секој град во која држава се наоѓа:</p> <p>Њујорк _____</p> <p>Мексико Сити _____</p> <p>Лос Анџелес _____</p> <p>Филаделфија _____</p> <p>Сан Франциско _____</p> <p>Торонто _____</p> <p>Буенос Аирес _____</p>	4Г-8

	Регионален преглед на државите во Америка		Пронаоѓа држави на карта кои се со повољна географска положба.	Кои држави имаат повољна географска положба?	4Г-9
		РУ: Ги осознава причините за високиот економски развој на САД.	Ги опишува причините , клучните сектори во стопанството на САД.	Кои причини водат кон висок економски развој на САД?	
	Природно географски карактеристики на Австралија со Океанија		Го препознава ендемскиот вид на флора и фауна.	Наброј најкарактеристични растителни видови во Австралија!	4Г-10
		РУ: Го разликува растителниот и животинскиот свет на Австралија.			
		РУ: Ги класифицира островските групи на Океанија.	Ги класифицира островските групи на Океанија.	Кои острови не спаѓаат во Океанија? а) Канарски; б) Каролински; в) Нова Каледонија.	
	Општи карактеристики на населението на Австралија со Океанија	РУ: Објаснува за составот на населението во Австралија.	Ги набројува доселениците и староседелците во Австралија и дискутира за регионот како имиграциско подрачје.	Кои се доселениците од Европа и Азија?	4Г-11
Заокружи го точниот одговор! На староседелското население во Австралија припаѓаат: а) Индијанците б) Абориџините в) Ескимите					

	Регионален преглед на државите во Австралија со Океанија	ЕРУ: Идентификува сојузни држави во Австралија.	На географска карта ги идентификува сојузните држави во Австралија.	<p>На колку сојузни држави е поделена Австралија?</p> <p>а) 3; б) 6; в) 5.</p>	4Г-12
				<p>Кои се главните градови на сојузните држави на Австралија?</p>	
	Природно географски карактеристики, население и истражувања на Поларните области	РУ: Дискутира за сличностите и разликите меѓу двата поларни региона.	<p>Прави класификација за големината на Арктикот и Антарктикот.</p> <p>Ги пронаоѓа разликите меѓу Арктикот и Антарктикот.</p>	<p>Колкава површина зафаќа арктичката регија и кои делови ги опфаќа?</p>	
				<p>Кои се карактеристични животни на Арктикот, а кои на Антарктикот?</p>	
				<p>Како влијание има глобалното затоплување врз поларните области и Земјата, воопшто?</p>	
	<p>РУ: Осознава за глобалното затоплување како процес и негово негативно влијание врз животот во поларните области и Земјата, воопшто.</p>	<p>Го осознава негативното влијание на глобалното затоплување врз животот во поларните области и Земјата, воопшто.</p>			

Република Северна Македонија
Министерство за образование и наука

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Arsimit dhe Shkencës

Empowered lives
Resilient nations.